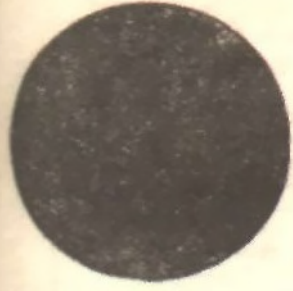

ANIT

Haftalık Dergi • 6 Ocak 1970 • Sayı 158 • 150 Kuruş

*Bilimsel sosyalist
teorinin öncülüğünde
“ideoloji ve örgüt
birliği,,ne doğru...*

NE

YAPMALI?

● biri ●

BENİ BURAYA
NEDEN
GİZDİLER
ACABA?

BELKİ DE
BENİM
GİZİLERİ
DALGA
GEÇERLER

HER HAL
BİR SEBEBİ
VARDIR.

HAYIR!
BUNA ASLA
MUSADE
EDEMEM

AMA
NE YAPA-
BİLİRİM Kİ

NEYSE...
OTURALIM
BAKALIM.
DEVİRAN
NE GÖSTERECEK
BAKARSIN
BİR İSE
YARARIZ.

□ Memurlar yürüdü

Türkiye Personel Sendikaları Konfederasyonu'na bağlı 11 kamu personeli sendikasının düzenledikleri miting Hürriyet Meydanında başlamış, Sultanahmet Meydanı'na kadar yapılan yürüyüşle sona ermiştir. 5 binden fazla memurun katıldığı mitingte konuşmacılar, memurların bugün içinde bulundukları çalışma şartlarını, ekonomik bunalımlarını anlatmışlar, hükümetle yapılan temaslara sonucunda kamu personelinin kişiliğine kavuşturucu sosyal ve ekonomik koşullar sağlanmadığı takdirde alınan «genel boykot» kararını uygulayacaklarını açıklamışlardır.

□ Siyonizme karşı

Filistin Gerilla Lideri Yasir Arafat, Cezayir'de «Filistin'i Destekleyen Uluslararası Komiteler» Kongresi'nde yaptığı konuşmada, Ortadoğu savaşının başlan-
gıcından bu yana 6 bin Filistinlinin İsrail kuvvetleri tarafından napalm bombaları veya işkence ile öldürüldüğünü açıklamıştır. Arafat, Filistin Kurtuluş Cephesi'nin yahudilere düşman olmadığını, sadece kapitalizmin bir aleti olan siyonizmle mücadele ettiklerini belirtmiş, halen İsrail hapishanelerinde 1.700'ü kadın olmak üzere 16.790 Filistinli bulunduğunu söylemiştir.

□ Baykam'ın oyunu

Hürriyet Grubu'nun ağır saldırısı karşısında ortaklarını uyutmak üzere Spor ve Sergi Sarayı'nda gayriresmi bir toplantı düzenleyen Havaş patronu Baykam, oyununu başarıya ulaştırmış, 2,5 saat süre ile sadece kendisi konuşarak hiçbir ortağa söz hakkı tanımamıştır. Ancak bu da Havaş'ın krizini giderememiş, bu ana kadar kendisini destekleyen idare meclisi üyeleri Müzaffer Aşkın ve Hikmet Savaş da bu defa Baykam'a cephe almışlardır.

□ Japon seçimleri

Geçen sayıdaki tahminimizde de belirttiğimiz gibi, Japonya'da yapılan genel seçimleri, Amerikan kuklası Başbakan Eisaku Sato'nun lideri bulunduğu Liberal Demokrat Parti kazanmıştır. İştirakin çok düşük olduğu seçimlerde Sato'nun partisi yüzde 54,37 oranında oy almış, ana muhalefeti teşkil eden Sosyalist Partisi'nin milletvekili sayısı 135'den 95'e düşmüş, buna karşılık Komünistlerin oyları önemli oranda artmıştır. Sosyalistlerin iç bölünmelerinin de etkisiyle alınan bu sonuçtan sonra Sato, hazırda süresi dolacak olan Amerikan-Japon Pakiti'nin yenileceğini açıklamıştır.

□ Amerikan raporu

Amerikan polisi, siyasi polisten aldığı belgelerden yararlanarak 6. Filo'nun İzmir'e gelişi sırasında gençliğin ve diğer devrimci güçlerin düzenlediği protesto hareketleriyle ilgili bir gizli rapor hazırlamıştır. Raporda, 6. Filo'yu protesto eden kişilerin «komünizm hayranı» oldukları, olayların aslında önemsiz olduğu, fakat bazı gazete ve dergiler tarafından büyütülerek kamuoyuna yansıtıldığı ileri sürülmektedir. Rapora ayrıca, gençlerin poliste sorguya çekilmeleri sırasında Amerikan polisinin çektiği film ve fotoğraflar da eklenmiştir. İzmir'deki NATO 6. AYAF Karargahı'nın hazırladığı bültende de, «tarihi komünizm düşmanlığının Türkiye'yi NATO'nun en güçlü kalelerinden biri yaptığı» ileri sürülmektedir.

□ Arap ihtilal cephesi

Rabat Toplantısı'nın fiyasko ile sonuçlanmasından sonra Sudan askeri rejimi lideri General Cafer El Nimeyri, Mısır, Libya ve Sudan arasında askeri, siyasi ve ekonomik bir ittifak kurulduğunu açıklamıştır. Nimeyri, Nasır ve Libya'nın kuvvetli adamı Albay Gaddafi arasında Batı Trablus'ta yapılan «Küçük Zirve Toplantısı» sonunda Kahire, Batı Trablus ve Hartum'da yayınlanan ortak bildiriye, bu üç devletin başkanlarının her dört ayda bir düzenli toplantı-
cıkları belirtmekte ve İsrail karşısında bir «Arap İhtilal Cephesi» kurulduğunu açıklamaktadır.

□ Kitap beraat etti

Öncü Kitabevi'nin yayınladığı «Sovyet Şairleri Antolojisi» adlı eser için iki yıl önce 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan dava beraatle sonuçlanmıştır. 67 Sovyet şairinin eserlerinin yer aldığı bu antolojideki şairler Nazım Hikmet, Atilla Tokath, Ölkü Tamer, Cemal Süreya, Lei Starastov, Hasan İzzettin Dinamo, Erdoğan Tokath ve Nevzat Östün çevirmişlerdi.

Açlık tehlikesi

Kuraklık dolayısıyla Türkiye açlık tehlikesi karşındadır. Daha önce 600 bin ton olan buğday ithali, Sonora fiyaskosundan sonra 1969'da 850 bin tona çıkmıştır. 1970'te ise 1 milyon ton buğday ithaline ihtiyaç duyulacaktır. Açlık konusunda ilk alarm Sırt'ın Şırnak Bucacı'ndan gelmiş, acele buğday yardımı istenmiştir.

□ Peru'da millileştirme

Ülkedeki Amerikan petrol şirketlerini millileştirerek ülkesinin ekonomik bağımsızlığa kavuşması için ilk adımı atan askeri Peru Hükümeti, yeni bir kararname yayımlayarak Peru gazetelerinin de millileştirilmesi yolunda ilk adımı atmıştır. Kararnamede basın hürriyetinin özüne dokunulmayacağı, ancak Peru'da doğmuş olan ve bu ülkede ikamet eden kişilerin gazete çıkarabilecekleri belirtilmektedir.

□ Üniversitelere baskı

Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinin görüşülmesi sırasında, üniversite ödeneklerinin AP'li çoğunluk tarafından reddedilmesi üzerine Ege Üniversitesi Rektörü Mustafa Uluöz, Diyarbakır Tıp Fakültesi Dekanı Sabahattin Payzın, Adana Ziraat Fakültesi Dekanı Meclis Bütçe Komisyonu'na temin etmişlerdir. AP'liler peşin hükümlü olarak ve raporlar dahi okunmadan üniversite ihtiyaçlarını reddetmişlerdir.

Yılın korsanlığı

Füze atabilecek yapıda bey hücumbot, Cherbourg limanından İsrail'i modern korsanlar tarafından kaçırılmıştır. Gemilerin Fransa tarafından «Starboat Oil» adındaki bir kumpanyaya ticari amaçlarla satıldığı, bu kumpanyanın hisse senedlerinin çoğunluğunun bir müvevve ait olduğu, onun da gemileri İsrail'in emrine verdiği anlaşılmıştır. Arap halklarına karşı emperyalizmin maşası İsrail'in gücünü artırmak amacıyla girişilen bu manevradan dolayı işbirlikçi Pompidou Hükümeti sorumluluk kabul etmemektedir. Fransız Komünist Partisi, Fransa ile İsrail arasında yüksek kademe bir işbirliği olduğunu açıklamış, İtalya Komünist Partisi'nin organı L'Unita da, kaçırılan hücumbotların 6. Filo ve İsrail gemilerinin himayesinde İsrail'e getirildiklerini bildirmiştir.

□ Vietnam'da katliam

Vietnam'da yeni bir katliam meydana çıkarılmış, Binh Duong Köyü'nde 240 sivilin Amerikan askerleri ve müttefikleri tarafından süngülenmek, diri diri yakılmak, sığınakları dinamitlenmek suretiyle katledildiği açıklanmıştır.

□ Yeni Amerikan oyunu

«Investment Overseas Service (IOS)» adlı Amerikan şirketi, yurt dışındaki Türkiye'li işçilerin tasarruflarından çıkar sağlamak üzere kampanya açmıştır. IOS'nin Türkiye doğumlu patronu Cornfield ile Avrupa'daki yönetmeni Dr. Mende, daha önce İspanyol ve İtalyan işçilerinin tasarruflarına göz dikmişse de, İtalyan ve İspanyol hükümetleri zamanında müdahale etmişlerdir. Şimdi de bazı bilimsiz öğrenciler ve tercümanlar aracılığıyla ve parlak vaatlerle Türkiye'li işçilere propaganda yapılmakta. 10 bin dolar yatırana 10 yıl sonunda iki misli kâr vaadedilmektedir. Oyun tuttuğu takdirde işçilerimizin Alman bankalarındaki 3,5 milyar marklık tasarrufları da emperyalizmin çıkarına kullanılmış olacaktır.

□ Devrimciler kazandı

İstanbul Üniversitesi'ne bağlı dört fakültede yapılan öğrenci temsilciliği seçimlerini devrimci adaylar kazanmışlardır. Sağcı adayların oylarına oranla ezici bir çoğunluk sağlayarak temsilciliğe seçilenler, Hukuk Fakültesi'nde Cavit Kavak ve Kaşif Ongunyurt, İktisat Fakültesi'nde Selçuk Öğrendil ve Haluk Altunç, Edebiyat Fakültesi'nde Feridun Şakar ve Vural Yıldırımoglu, Fen Fakültesi'nde ise Cemil Gök ile Gülderen Sıklet'tir.

□ Şike muhalefet

CHP eski parti meclisi üyesi ve Türk Hukuk Kurumu Başkanı M. Ammer Aksoy, bir basın toplantısı düzenleyerek başta Ecevit olmak üzere CHP yöneticilerinin rejim konusundaki tutum ve «endişelerinde» devekusuna benzediklerini belirtmiş, Ecevit'in başbakan olabilmek için her türlü tavizi verdiğini söylemiş ve CHP'yi bugünkü tutumu ile AP paralelinde tam bir «şike muhalefeti» olarak nitelendirmiştir. CHP Genel Sekreteri Ecevit ise, son olaylar ve grup konuşmalarının eleştirisi ile ilgili olarak düzenlediği basın toplantısında, CHP'nin «bir sol ihanetine uğradığını» ileri sürmüştür. «Bu ihanetin devam etmekte olduğunu» ifade ederek, «Aşırı sola karşı, sosyal ve ekonomik alanda adalet sağlayıcı, özgürlükleri tamamiyetle tedbir alınmasını» istemiştir.

Sol'un ihanetine uğradığını iddia eden Ecevit'e sormak gerekir: CHP ne zaman sol olabilir ki, Sol'un ihanetine uğrasın. Olsa olsa Türkiye'de Sol, CHP'nin sabotajına uğramıştır.

1 Ocak

2 Ocak

3 Ocak

HAFTANIN
YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

□ Yeni holding

DEVA, TÜRKİSAN, HASTAŞ ve Hürriyet holdinglerinden sonra Amerika'daki Türkiye'li mühendis ve doktorların teşebbüsüyle yeni bir holding kurulmaktadır. Küçük tasarruf sahiplerinin tasarruflarını büyük sermaye emrinde kullanmak amacı güden ve "halka açık" sloganı ile bu amacını gerçekleştirmekte olan holdinglerin yenis, "Yatırımlar Anonim Şirketi" adını alacaktır. Bu holding, Detroit ve civarındaki Türkiye'li 16 mühendis ve doktor tarafından kurulan "Turkish American Investment Club" (TAIC) tarafından teşekkül etmektedir. Hareketin öncülüğünü de, bir süre önce Türkiye'ye gelerek çeşitli temaslarda bulunan Dr. Baha Önder yapmaktadır.

□ Ortak Pazar'a hayırlı

Tarım sektöründen sonra sanayiciler de Türkiye'nin Ortak Pazar'a girmesinin yarar değil, zarar getireceği gerçeğini ifade etmektedirler. Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın hazırladığı raporda, Türkiye'nin Ortak Pazar'a katılması halinde sanayinin baltalanacağı, ayrıca Ortak Pazar bünyesinde Türkiye'nin çalışmalarının baltalanmakta olduğu belirtilmiştir. Öte yandan Milli Hareket Partisi'ne mensup gençler de duvarlara yazılar yazarak "Ortak Pazar'a Hayır" kampanyası açmışlardır. MHP'li gençler ayrıca, doğum kontroluna da şiddetle karşı çıkmaktadırlar.

□ Yunanistan'a yardım

Yunanistan, Avrupa Konseyi'nden ihraç edileceğini anlayarak çekildikten sonra Amerika'ya daha çok yanaşmıştır. Amerika ise, işbaşına getirdiği mutemed albayların hükümetine yeni yardımlar yapmaktan kaçınmamaktadır. Amerika'nın kendi yönetimindeki NATO'nun sadık bir ülkesi olan Yunanistan'a yeniden ağır silahlar vereceği, «New York Herald Tribune Gazetesi» tarafından açıklanmıştır. Bu yardımın, hem Amerika — Türkiye, hem de Kıbrıs sorunu dolayısıyla Türkiye'yi hasım durumda olan Yunanistan ile Türkiye arasındaki ilişkiler yönünden, önemli etkileri beklenmektedir.

İşte Tablo

Sağlık Bakanlığı Hıfzısıhha Okulu'nun nüfus araştırması, sonuçlarına göre, 8 ve daha büyük yaştaki nüfusun yüzde 47'si okuma yazma bilmemektedir. 25 yaşından büyük olan nüfusun ise ancak yüzde 18'i ilköğül bitirebilmiştir.

□ Full-Time fiyaskosu

1966 yılında başlayan ve bazı devlet hastanelerindeki doktorları kapsayan full-time (tam gün) çalışma uygulamasından vazgeçildiği ve doktorların muayenehane açmakta serbest bırakıldığı Sağlık Bakanı tarafından açıklanmıştır. Bu sonuç, düzen kökünden değişmedikçe, göstermelik reform tedbirlerinin işlemeceğini bir kez daha göstermektedir.

□ TUSLOG'da infilak

İstanbul'da Türkiye İşverenler konfederasyonu binasındaki infilaktan sonra, Zincirlikuyu'da bulunan TUSLOG Merkezi'nde de bir patlama olmuş, patlama sonucu bina önünde bulunan Amerikalılara ait bir araç da hasar görmüş, binanın camları kırılmıştır. Binaya molotof kokteyli atıldığı tahmin edilmektedir. Siyasi polis olay hakkında açıklama yapmaktan kaçınmıştır.

□ İzmir'de boykot

Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimler Fakültesi öğrencileri, fakültenin kurucusu ve dekanı Prof. Kemal Karhan'ın Ortadoğu Teknik Üniversitesi Rektörlüğü'ne tayinini protesto etmek üzere boykota gitmişler ve okul binasını işgal etmişlerdir. Öğrenciler, Prof. Karhan'ın kendi fakültelerinde kalmasını istemektedirler. Öte yandan, okullarının akademi haline getirilmesini isteyen Yüksek Denizcilik Okulu öğrencilerinin 26 gün sürdürdükleri boykot sona ermiştir.

□ Agnew Vietnam'da

Vietnam'da ölen Amerikan askerlerinin sayısının 40 bine vardığı açıklanırken Amerika Başkan Yardımcısı Spiro Agnew'ın olarak Vietnam'a gelmiş ve kukla Vietnam Hükümeti ile görüşmelere başlamıştır. Daha önce Filipinler'deki Amerikan kuklası Marcos ile görüşen, Vietnam'dan sonra da kukla Çan Kay Şek'le görüşecek olan Agnew'ın gezisi, kahraman Vietnam halkı karşısında ağır bir hezime uğrayan Amerika'nın Uzakdoğu politikasında önemli değişiklikler olabileceği ihtimalini kuvvetlendirmektedir.

Zaaf değil, dinamizm!

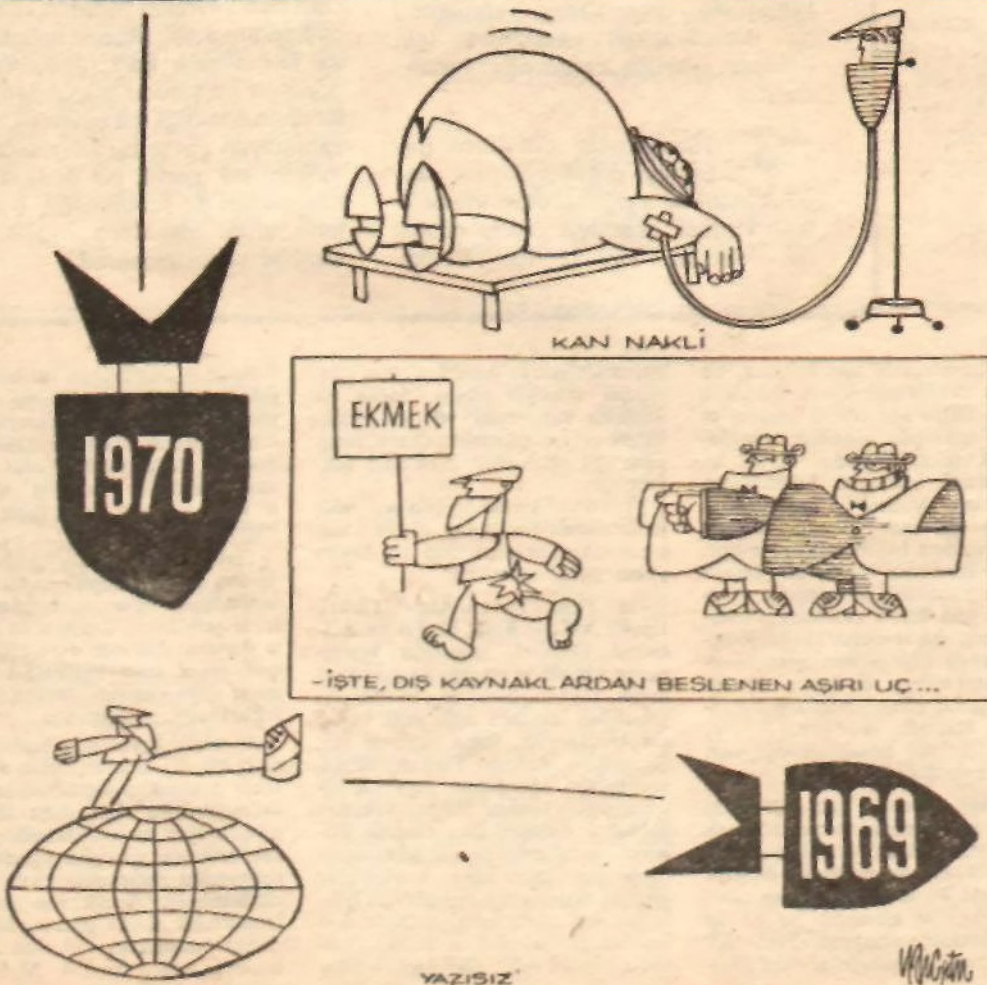
SOL'UN kavram kargaşası ve dağınıklık içinde eskittiği bir yılı, işçi sınıfı kendi kanıyla noktaladı. Artık Türkiye'nin sınıf mücadeleleri tarihinde yeni bir sayfa açmak, daha ileri saflara cesaretle atılmak zamanıdır. Toplumdaki kaynaşmalardan tedirgin Filipin demokrasisi havarileri, Sol'un 1969 yılında yaşadığı kavram kargaşasını ve iç mücadeleleri zaaf alameti sayarak, «24 saat hareketi»nden dem vurmağa başlamışlardır. Kapalı kapılar ardında «aşırı uçları temizleme» perdesi altında Türkiye'deki anti-empyralist ve sosyalist hareketi hançerleme hesapları yapılmaktadır. Milli Güvenlik Kurulu toplantılarında «aşırı uçları elbirliğiyle tasfiye» için AP-CHP koalisyonu salık verilmekte, iktidarın kolluk kuvvetleri sokak aralarında, çalışma yerlerinde, özel konutlarda «devrimci avına» girişmekte, devlet hiyerarşisinin en yüksek makamında oturan zat, yeni yıl kutlama mesajı adı altında işçi sınıfı ideolojisinin savaşını verenleri «vatana ihanet»le suçlamağa kalkışmaktadır. Ve nihayet, soygun ve talan ideolojisi vatanseverlik sayan bir mutlu azınlık, 69'u 70'e bağlayan gece milyonlar dansı yapmağa hazırlanırken, surların ötesinde işçi sınıfının hak savaşını veren yiğit çocukları, hayatlarını korumaları için nafakalarından kesip vergi ödedikleri üniformalar tarafından kurşunlanmaktadır.

YENİ yıla girerken görünüş odur ki, Türkiye'de sınıf mücadelesi artık keskin noktalara sürüklenmektedir. Bugün patrona karşı ekonomik mücadele veren işçiler, karşılarında patron adına kendilerine kurşun sıkan, cop sallayan üniformalı gördükçe, elbette temel çelişkiyi farketmeğe başlayacaklardır. Bu aşamada işçi sınıfına siyasi bilinç götürmek, kurtuluşlarının kişileri değil, bürokratik mekanizmayı kontrolunda bulunduran burjuva sınıfını altetmeğe bağlı olduğunu işçilere anlatmak sosyalistlerin görevidir. Bir yıldır kavram kargaşası ve iç mücadeleler içinde zaafa sürüklenmiş görünen, bu görünüşleriyle empyralizme, egemen sınıflara ve siyasi temsilcilerine teröre gitmek cesareti kazandıran sosyalistler, bu tarihi görevi yerine getirebilecek durumda mıdır? Toplumcu mücadelenin diyalektiğini göremeyenlerin bu soruya olumlu cevap vermeleri imkansızdır. Ama görüntülere kanmayıp sosyalist hareketin iç dinamiğini yakalayabilenler, 1970'e umutla bakabilirler. Bir yıldır Sol'u zaafa uğratan görünen kavram kargaşası ve iç mücadeleler, aslında bir olumsuz tabii tezahürleridir. Tek sol örgütün yönetimine tebelles olmuş oportunist takım hariç, tüm sosyalistler, yıllardır ısrarlı bir arayış içinde sosyalizmin bilimini öğrenmeye, kendilerini devrimci teorisinin ilkeleriyle teçhiz etmeğe çalışmaktadırlar. Bu arayış içerisinde şüphesiz kavram kargaşası da, iç çekişmeler de, olacaktır.

BÜTÜN bu çekişmelere, suçlamalara, kargaşaya rağmen, yeni yıla girerken temel ilkelerde bir birliğe, bütünlüğe yaklaşılmaktadır. Bu yaklaşımda, birbirlerine ne kadar karşı görünürlerse görünsünler, Sol'un, oportunistler hariç, bütün gruplarının olumlu katkısı vardır. Çatışmalar, hiç şüphesiz, bundan sonra da sürüp gidecektir. Devrimci teorisinin temel ilkelerinde tam bir beraberliğe varılsa bile, ondan sonra Türkiye gerçeklerinin saptanmasında ve ilkelerin bu gerçeklere uygulanmasında yeni yeni görüş ayrılıkları, yeni yeni çatışmalar belirecek, stratejik ve taktik meselelerde anlaşmazlıklar olacaktır. Bir sosyalistin bu çatışmalardan dolayı karamsarlığa kapılıp işçi sınıfına bilinç götürme, onu örgütlendirme çabalarından kaçması, devrimcilikle bağdaşmaz. Gerçek bir sosyalist, gerçek bir devrimci, her çatışmayı olumlu yanıyla ele alıp yeni sentezlere gitmek, daha ileri atılımlar yapmak zorundadır. İç çatışmalardan yoksun, durağan bir hareket, hayatini kaybetmiş, ölüme mahkum olmuş demektir. Bu bakımdan, egemen sınıflara ve siyasi temsilcilerine Sol'un zaafı olarak görünen şey, aslında Sol'un iç dinamizmi, hayatidir.

GÖZ GÖRE

YALÇIN ÇETİN

IDEOLOJİLERE MEYDAN OKUYAN SUNAY
—Ya özel teşebbüs ideolojisi ne olacak?—

İhanet Koalisyonu Nihayet Resmi Safhaya Giriyor!

G eçen yaz aylarından beri Amerika'nın rejisörlüğünde tezgahlanmakta olan ve gelişmeleri zaman zaman ANİ'ta ayrıntılı olarak açıklanmış bulunan AP-CHP arasındaki «İhanet koalisyonu»nun gerçekleştirilmesi için son günlerde yoğun çalışmalarla girilmiştir.

Çeşitli yöneticilerini Amerika'ya göndererek «koalisyon icazetini» alan CHP'nin seçimlerden önceki hesabı, Demirel yönetimini çeşitli biçimlerde yıpratıp tek başına iktidara gelemecek duruma düşürmek olmuştur. İnönü'nün Bayar'ı kuyudan çıkarma teşebbüsüne bu amaçla girişilmiş, eski DP oyları için başka alternatifler yaratılarak AP'nin oylarının parçalanması düşünülmüştür.

Ancak Demirel yönetimi, bütün engelleme ve bölme çabalarına rağmen, Amerika'nun desteğini de tamamen yitirmedikten, ustaca bir oyunla, İnönü'nün manevrasını boşa çıkartmış ve büyük çoğunlukla tekrar parlamentoya girmeğe muvaffak olmuştur.

Ne var ki, «tek başına iktidar», Amerika'nın ve yerli işbirlikçilerinin Türkiye'de arzuladıkları istikrar ve huzur(!) ortamını yaratmamış, AP içinde güçlü bir grup teşkil eden «sağ» ile, parlamentodaki temsilcilerini büyük ölçüde kaybetmekle birlikte parlamento dışında muhalefeti aynı şiddetle sürdüren «sol» etkin birer güç olarak huzur(!)ların karşısına dikilmişlerdir.

Bir yandan Anadolu burjuvazisi adına hareket eden eski Odalar Birliği Başkanı Prof. Necmettin Erbakan, öte yandan kabine dışı bırakılan «Bilgiççiler», yeni yasama dönemi başlar başlamaz, Demirel'in karşısına geçmişler, «dosyalı muhalefet»e başlamışlardır. Bu muhalefet hareketi, giderek, AP grubunda bir bölünme yaratacak, AP'nin tek başına iktidarını sarsacak düzeylere ulaşmıştır.

Öte yandan, «sol»un parlamentoda temsili imkanı kalmaması karşısında parlamento dışı sol muhalefet daha büyük ağırlık kazanmıştır. Son zamanlara kadar CHP'yi içten ele geçirme hesapları içinde zigzaglar çizen «Sol Kemalistler» de parti içinde popülizmin ağır basması üzerine CHP yöneticilerini şiddetle eleştirmiş, özellikle partinin genç kesimini etkileyerek üst kademeleri yıpratmağa başlamışlardır.

Bir zamanlar «Sol Kemalistler»in gözbebeği olan Ecevit, bu muhalefet karşısında altyapı devrimlerinden ve kitleyle bağ kurmaktan söz ederek eski destekçilerini karşısına almış, halktan kopuk ve «tepeden inmece» damgası vurmuştur. «Sol Kemalist»le

re yönelttiği eleştirilerin doğru yanları olmakla birlikte, bunları sosyalizmin bilimi ışığında geliştiremediği ve geliştirmesi de beklenmeyeceği için bu «popülist» tutumuyla AP'nin çizgisine sürüklenmiştir.

Aslında, muhalef göründüğü partinin çizgisine sürüklenen sadece CHP değildir. AP, daha doğrusu Demirel de, parti içindeki «sağ»a karşı takındığı tavırla, «faiklik»ten dem vurmağa, «sosyal reformlar»dan söz etmeğe başlamıştır. O kadar ki, Demirel, seçimden sonra komutanlarla yaptığı bir konuşmada, CHP'nin «ortanın solu» programı içerisinde önerdiği sosyal reformları bu dönemde AP'nin gerçekleştireceğini, birçok çevrelerde tepki yaratsa da, bu reformları gerçekleştirmeye hazır olduğunu, bu dönemin, kendisi için son başbakanlık dönemi olacağını açık açık söylemiştir.

Böylece gerek Demirel, gerekse İnönü-Ecevit ikilisi düşünce olarak aynı çizgide buluşmuşlardır.

«Aşırı uçlar» olarak nitelenen sağ ve sol'a vurmak, emperyalizmin güdümündeki çıkar düzenini birtakım sözde reformlarla sürdürmek...

Filen gerçekleştirilen bu «Koalisyon» Erbakan hareketinden ve soldan çekinen işbirlikçi burjuvazi ile ordunun alt kademelerindeki ilerici eğilimlerden tedirgin olan yüksek komutanlar ve nihayet Çankaya tarafından da olumlu karşılanmıştır.

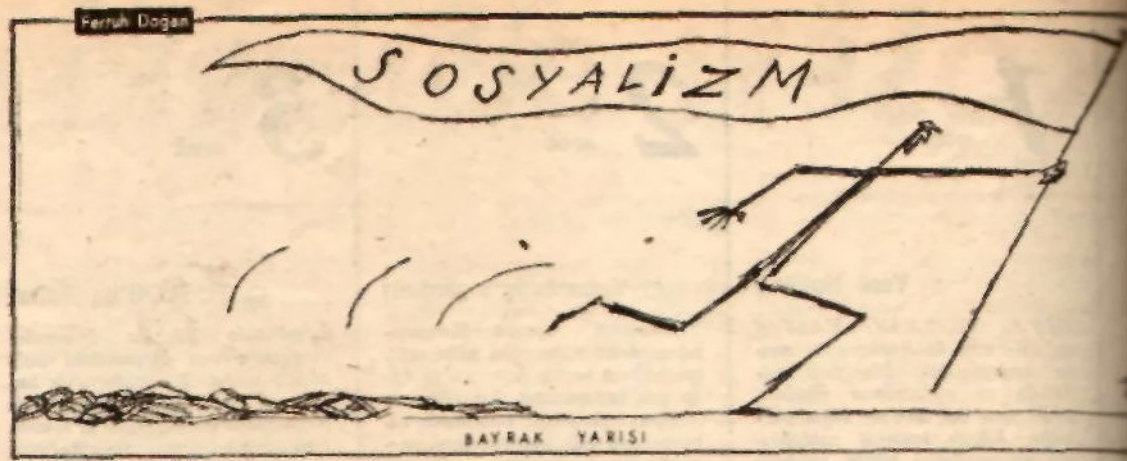
Bu destekten cesaret alan «koalisyon»un CHP kanadı, kendi bünyesinde temsilcileri olmamakla beraber genç tabanı etkileyen «aşırı sol» ve «sol kemalistler»e karşı ağır bir saldırı kampanyasına girişmiş, İnönü ilk defa büyük bir seviyesizliğe sürüklenerek sözcükleri «serseriler», «haytalar» diye nitelendirmiştir. Daha sonra da, bu unsurların «24 saatlik» bir operasyonla bertaraf edilebileceğini belirterek iktidara yeşil ışık yakmıştır. Ancak, CHP «sol»a karşı kesin tutum takınırken, Demirel'i de «sağ»ı temizlemeğe davet etmiştir.

İnönü'den alınan icazet üzerine Demirel iktidarı, bütün polislerini seferber ederek «Sol»a karşı terör kampanyasına girişmiş, 18 müteakip saygınlığımızda açıldığımız gibi, işçi kuruluşlarımızda kadar varılmıştır.

Demirel için bugün asıl sorun, İnönü'nün 24 saatte temizlenebileceğini söylediği «sol» değil, kendi partisinin bünyesine daldı budak salmış olan «sağ»dır.

Demirel, kendi kontrolü dışındaki «sağ»ı temizlemeğe dünden hazırdır. Fakat bir yandan Erbakan'ın Odalar

Feruh Doğan

K ötümserlik, yalnızca dural bir görünüme bakıp «kötü» diye yargıya varmak değil de önümüzdeki günlerin şimdikinden daha karanlık olacağını söylemekse, Türkiye'deki «sol» konusunda artık kötümser olunamaz: görünüş o kadar berbat ki, bundan sonraki gelişmeler ancak iyiye doğru gidebilir. Gerçekten, sadece solun kendi durumuyla yetinmeden, ülkenin bütününü de gözönünde bulundurarak çizilecek bir tablo ilk bakışta pek karanlık ama, daha iyi günlerin çekirdekleri de yine bu karanlıkta saklı.

BULUTLAR

Solda umutsuzluk yaratabilecek durumları şöyle sıralamak mümkün:

1. 1968 sonbaharındaki seçimler, iktidarı 4 yıl daha, kurulu düzeni sürdürmeğe niyetli, politik ve ekonomik çıkarları bakımından dışa bağlı, ülkedeki sola açılışı mutlaka durdurmağa kararlı bir çoğunluğun eline bırakmıştır.
2. Ana muhalefet partisi, bir yandan kendi geleneksel yapısına aykırı düşen «halkçı» bir ideolojiyi çok küçük bir kadroyla geliştirmeğe çalışır görünürken, bir yandan da çağdışı kalmış bir genel başkanın diliyle, gençlerdeki dinamizmi, temel nedenlerini inmeksizin ve gerekli ayırmaları yapmaksızın, bütününü damgalamış, statükocu bir demokrasinin yaşatılması için iktidara işbirliği çağrısında bulunmuştur.
3. Türkiye'deki sosyalist gelişmeyi örgütlenmek, dağıtık kadrolarla yığınlar arasında bağlantı kurmak göreviyle ortaya çıkmış tek kuruluş Türkiye İşçi Partisi.

parça parçadır ve bir liderlik krizinin çalkantıları arasında bocalamaktadır.

4. Yıllardanberi izlenen bilimsel bir ters eğitim politikası yanında, körpe güçleri birbirine kırdırmağa azmetmiş bir iktidarın sorumsuz tutumu, yeni kuşağı bütünüyle dinamik bir etken olmaktan çıkarma, statükonun savunulmasıyla gördürülmüş bir genç adamlar ordusu türemiştir. En kötüsü, gençlikteki bağımsızlık tutkusunu ve daha iyi bir düzen isteğini sosyalist çığırda yöneltmeyi beceremeyen, hattâ bu konuyu tehlikeli bulup körpe kafa-lardaki gelişmelere ve eylemdeki çalkantılara ilgisiz kalan TIP'in tutumu, ilerici gençlik yığınlarının da bölünmesinde başlıca etken olmuştur.

5. Soldaki bütün kümelenmeler arasında müthiş bir kavram anarşisi sürüp gitmektedir; Paris kahvelerindeki aylakları bile kıskandıracak kaleidoskopik terim kombinasyonları bol bol yapılmakta; başka ülkelerin ithalât zamanlarından kalma renkli etiketler alımlara rastgele yapıştırılmaktadır.

6. Gidişi durdurabilmek, biseşyler yapabilmek ve bugünkü iktidarın ülkeyi yabancı çıkarlara teslim etmesini önleyebilecek tek güç olarak görülen orduyu etkileyebilmek endişesi, sosyalist akımın yeniden başlatılmasında rol oynama olan bazı çevreleri yeniden kemalizmi canlandırma politikasına itmıştır. Ulusal bağımsızlık konusunda kemalist görüşün coşturucu gücünden yararlanabilme taktiği, bu çevreleri, farkına varılmayan yavaş bir kaymayla, geçmişteki tek partili bir dönemin ters tutumlarını da savunmağa, o tutumların artığı insanlarla cephe birliği etmeğe sürüklemektedir.

Birliği meselesinde ağır basması, bir yandan da «Bilgiççiler»in yolsuzluk dosyalarından söz ederek kendisi ve çevresi hakkında şüpheler uyandırması, Demirel'in «sağ»ı derhal temizlemesini imkansız kılmaktadır. Bunun için Demirel bir kombinasyon hazırlayarak önce yolsuzluk dosyalarının icabına bakmayı planlamıştır. Önce «kendinden emin bir insan» tavrıyla yolsuzluk iddialarının görüşülmesi için kendi adamlarını seferber etmiş, fakat iddia sahibi Kılıçoğlu kendi önergesinin görüşülmesinde ısrar edince, bu önerge üzerine önceki pazar günü görüşmeyi kabullemek zorunda kalmıştır.

Kılıçoğlu'nun yolsuzluk dosyaları şu üç konudadır:

□ 1967 sonunda elde kalan 520 ton fındık, Fiskobirlik'ten alınarak GİMA'ya verilmiş, buradan da iki ayrı şirkete devredilerek dışarıya satılmıştır. Bu satıştan sağlanan dövizin Türkiye'ye girmediği ve bu işi tezgahlayanlar arasında 1965 AP adaylarının bulunduğu söylenmektedir.

□ Şelliefyan'ın teneke ithali, elde

kalan tütünlerin Almanya'ya gönderilmesi suretiyle olmuş, ancak bu ithalatla kayırmalar ve tarifi eksiklikleri ortaya çıkmıştır. Olaya İzmir gümrüğü el koyarak teneke bekletmiştir.

□ Tunus yerine Ürdün'den fahiş fiyat alınan fosfat için devlet kasasından Ürdün'lülere 300 bin liraya yakın para ödenmiştir.

Eski Ticaret Bakanı Ahmet Türkel, Devlet Bakanı Refet Sezgin ve Başbakan Demirel, yaptıkları konuşmada, iddiaların gerçeğe uygun olmadığını söylemişlerse de, kendilerine yöneltilen sorulara açık seçik cevap verememişlerdir. Buna rağmen, Enformasyon Bakanı Turhan Bilgin, grupta son konuşmayı yapan Kılıçoğlu'nun «Tatmin oldum, hükümet hakkıdır» dediğini ileri sürerek Demirel'i ve takımı temiz çıkartmaya çalışmıştır. Sonradan konuşmalar teyipten dinlenince Kılıçoğlu'nun böyle bir şey söylemediği anlaşılmakla beraber bu tahrifattan hareket edilerek «yolsuzluk görüşmeleri»nden Demirel'in büyük zaferle çıktığı ilan olmuştur.

Bundan sonra parti içindeki «dosyalı muhalefet»in tasfiyesi operasyonuna başlanmıştır. İlk olarak Trabzon Milletvekili Ekrem Dikmen ile Sakarya Milletvekili Vedat Önsal, ihraç talebileri haysiyet divanına sevk edilmiştir. Bunu diğer isimler izleyecektir.

Tasfiye hareketinin hemen ardından da AP Grubu'nun bu haftaki toplantısına «aşırı cereyanlar» meselesi getirilecek, özellikle «aşırı sağ»ın durumu üzerinde durularak gruptaki «aşırı sağ» unsurların tutumlarını açığa vurarak deşifre olmaları sağlanmağa çalışılacaktır.

Bu arada Erbakan'ın icabına bakmak için de Odalar Birliği Kongresi'nin 5 Ocak'ta yapılması kararlaştırılmıştır. Bu defa daha hazırlık gelecek olan mason takımının Erbakan grubunu yenilgiye uğratması ve Erbakan'ın nüfuzunun kırılması düşünülmüştür. Ancak son anda bu konuda bir aksilik çıkmış, Erbakan'ın müracaatı üzerine Ankara Beşinci Asliye Hukuk Mahkemesi seçimleri durdurmuş, Erbakan'ın meşru saymıştır.

KÖŞEYİ DÖNERKEN

Mümtaz SOYSAL

□ KARANLIKTAKİ ÇEKİRDEKLER

Aslında, bu karanlık tablo, sosyalist mücadelenin açıklığa kavuşması, derlenip toparlanması için gerekli başlangıç noktalarını ve gelişme yaratacak temel çelişmeleri de kendi içinde taşıyor:

1. İktidarın, aldatıcı birleşmelerden arınmış olarak, bütün yalnızlığıyla bugünkü ellerde oluşu, eninde sonunda ters sonuçlar vermeğe mahkûm politikalardan toplumda başlatıldığı kutuplaşmaları herhalde çabuklaştıracaktır. Böyle bir iktidar süresinin, türlü alanlarda izlenecek yatıştırma ve uyutma politikalarıyla, toplumdaki dinamizmi öldürmesinden, her geçen günün statükoyu biraz daha güçlendirmesinden korkulmamalıdır. Türkiye'yi yönetenler kaçınılmaz tarihsel gidişi tersine çevirebilecek kadar kudretli olamazlar. Bütün sorun, objektif koşullardaki gelişmeyi sezip değişmeden yana olanların, herşeyi oluruna bırakmak yerine, zaten kaçınılmaz olanı çabuklaştırma yollarını bulabilmelerindedir.

2. CHP'deki son gelişmeler, «geniş cephe» politikasına hayli açıklık getirmiş sayılabilir. Bugün o parti içinde «devrimci» görünen, genel merkeze karşı çıktıkları için, değişimden yana olanlarla işbirliğine yatkınmış havasını veren ve klişeleşmiş deyimle «ulusal burjuvazinin uyanık kesimi» etiketine layık sayılabilen kimseler, kısır politika çekişmelerinin garip bir sonucu olarak, birkaç isim dışında, «ortanın göbeği»ndekilerden başkaları değildir. Ecevit ekibiyle bile kurulamamış olan cephe birliğinin bunlarla kurulması, Türkiye'de sosyalist düzen isteyenleri hiç de varmak istemedikleri yerlere sürükleyebilir. Bu durum, güçlü bir sosyalist çekirdek yaratmanın tehlikelerini herhalde gözler önüne sermiş olmalıdır.

Buna rağmen «sağ»a karşı operasyon durdurulmadan yürütülecektir. Zira, birtakım çevreler «sol»dan arınmış CHP ile «sağ»dan arınmış AP'nin bir an önce koalisyonu gitmesini zorunlu görmektedirler. Milli Güvenlik Kurulu'nun son toplantılarında Demirel'e, memleketteki karışıklıklar karşısında CHP ile koalisyonu gitmesinin faydalı olacağı yolunda tavsiyelerde bulunulduğu günlük gazetelerde dahi açıkça yazılmaktadır.

Nitekim Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, yeni yıl mesajında, «Fikir ayrılıklarından doğan tartışmaların çığırından çıkmasına seyirci kalamayız, anarşiyeye izin veremeyiz. Diğer milletlerle münasebetlerimizi çağın şartlarına ve milletimizin menfaatlerine göre düzenleyen akılcı ve gerçekçi bir siyaset yerine ideolojik tercihlere uygun bir şekilde tesbit etmeye harcanan gayretler, cahillikten, haddini bilmezlikten ileri gelir, ve sonucu ihanete varır.» diyerek aşırı akımlara karşı birlik istemiştir.

Oysa, iktidarın ve ardındaki güç-

3. TİP bünyesindeki çekişmenin hiçbir zümre için kesin zafer sayılamayacak bir durumla sonuçlanması ve yıkıntının herşeye yeniden başlanabilecek kadar büyük olması, çoğunlukla sanılanın tersine, geleceğe umutla bakma olanağı verilebilir; çünkü çekişen zümrelerin hiçbirini tam anlamıyla haklı ve şimdiye kadar olupbitenler bakımından suçsuz saymak mümkün değildir. Bundan sonraki derlenip toparlanmanın geçmişteki tecrübelerden yararlanarak yapılması gerekiyor. *Artık açıkça anlaşılmalıdır ki, öbür partilerininkine benzer bir oy toplama telaşıyla başvuru sulandırılmış formüller, gereken çekiciliği sağlamadığı gibi, herkesten önce, sağlam teorik temellere inanmış militan kadroyu yitirme tehlikesini doğuruyor.* Buna karşılık, yalnızca seminerler topluluğuna dönüşmüş bir partinin de emekçi yığınlardan kopma tehlikesi var. Öte yandan, toplumsal barışı sürdürmeğe herkesten çok önem veriş ve «ortalık çalkalanırsa faşizm gelir» korkusuyla tam bir pasifliğe yöneliş, dinamik genç yığınlarla bağ kurmayı güçleştirmiş ya da kurumuş bağları kopartmıştır. Sendikacı kesimin gereken dinamizmi tek başına sağlayamadığı bir kez daha ortaya çıkmıştır; işçi sınıfının içinden kadroların yetişmesi konusunda yapılacak çok şey olduğu anlaşılıyor. Partiyi derleyip toparlama çalışacak olanların bütün bunları görmemeleri mümkün mü? Bir tek zümrenin kesin zaferi söz konusu olsaydı, yönetimi ele geçirenlerin kendi haklılıklarını ispat inadiyla bazı hatalarda bir süre daha ısrar etmelerinden korkulabilirdi. Herhalde, «TİP hikayesi artık bitmiştir» diyebilmek için vakit çok erken.

□ DAĞILMADAN ÇOĞALMA

4. Dünyadaki bütün sosyalist hareketlerin tarihi, biyolojide hücrelerin «karyokinez» yoluyla çoğalışı gibi, bölünerek yaşamanın ve artmanın tarihidir. Bu, sosyalist dü-

şüncenin yaratıcılığından ve değişen koşullara göre kendi kendini yenileme enişesinden doğan bir durum. Bu bakımdan, Türkiye'deki çeşitliliği ve ilk bakıştaki ufalanışı normal karşılamak gerekir. Normal olmayan, bütün «grupçuklar»ın, sanki bir ihtilâl ortamının yeraltı kuruluşlarında demir disiplinle çalışmak zorunda kalmışçasına, birbirleri hakkında insafsız yargılara varmalarıdır. En sert koşullar ortasında bile asıl uygulanması gereken kural «birlik-eleştiri-birlik» kuralıyken, Türkiye'de belli amaçlar için kendilerinden çok uzaktakilerle cephe birliği peşinde koşanlar, yanıbaşlarındakileri, omuzdaşlarını itmekten nerdeyse özel bir zevk duyuyorlar. Suçlamaların niçin bu kadar kiracı olduğunu anlamak gerçekten çok zor; çünkü, yazılanlara ve söylenenlere bakıyorsunuz, ileri sürülen tezler, üç aşağı beş yukarı, hep aynı başlangıç noktasından hareket ediyor: sosyalizme geçiş için öngörülen aşama sayısı ne olursa olsun, kurulacak cephe ne kadar geniş tutulursa tutulsun, ilk atılacak adım, sosyalist temeller üzerinde örgütlenmiş sağlam bir partinin kurulmasıdır. «Emperyalizm»le de, «onun işbirlikçileri»yle de, «finans kapitali»yle de, «yabancı tekeller»le de, «feodalite kalıntıları»yla da «gayrimillî burjuvazi»yle de mücadelenin ilk koşulu bu olduğu halde, uğrunda en az çaba harcanan amaç da yine budur. *Dağınıklık, ister istemez, bu önemli ortak noktadan yeni bir başlangıç yapılmasını zorunlu kılacaktır.*

5. Sağlam temeller üzerinde örgütlenmiş bir parti kuruluşunun birleştirici etkisini asıl tamamlayacak olan etken, onun önderliğiyle girişilecek tutarlı eylemlerin çeşitli gruplar üzerindeki yaklaşımcılığıdır. İş lâfa döküldükçe ve eylemden uzaklaşıldıkça bölünmelerin arttığı, belli hedeflere karşı eyleme girişildikçe birleşme ve yakınlaşmanın kendiliğinden doğduğu yine sosyalist mücadelelerin tarihinden çıkan bir gerçek. Oysa, şimdi, slogan kavga-

larında, seminer tartışmalarında ve dergi sütunlarında adam yemeyi eylem sayı n pek çok.

6. Sosyalist mücadelenin başlangıç noktası olarak orduyu almak ve üniformalı kemalistlerin muhtemel çağışına belbağlamak ne derece yanlışsa, ordunun yabancı çıkarlara âlet edilmesini ve statüko bekçisi durumuna getirilmesini önlemek için etkilene çabalarına girişenlerin bu uğraşmalarını küçümsemek de o ölçüde yanlış. *Parti örgütü yoluyla yığınları harekete geçirmeğe uğraşanları «hayalperest» diye alaya almağa kimsenin hakkı olmadığı gibi, ordu etkenine ağırlık veranları bütününü «cuntacı» diye adlandırmak da kimsenin hakkı değildir.* En azından, uzun vadeli örgütlenme ve bilinçlendirme çabalarının rahatlıkla yürütülebilmesi için, ordu etkeninin tutucu çevrelere kullanılabilecek bir güç haline gelmemesi gerekiyor. Önemli olan, bu zorunluluk yüzünden, sosyalizme gidişin asıl temel adımları sayılabilecek olan öbür çabaların ihmal edilmemesi. Bu bakımdan, sosyalist temele dayanan uzun vadeli örgütlenme girişimleri ile orduyu etkilene çabaları arasında mutlaka bir yakınlaşmaya gitmek gerekiyor; yoksa, emperyalizme karşı ulusal bağımsızlık uğruna açılan savaşın faşizmle sonuçlanması isten bile değil. Herhalde, CHP içindeki çekişmeler dolayısıyla beliren acaip cepheler, yalnızca kemalist sloganlara dayandırılmış bir taktiğin insanları ters durumlara sürükleyebileceğini açıkça göstermiş olmalıdır.

Kötü koşulların yaratacağı panik, sosyalizmin temel öğretisine ve sınıfsal özüne tam anlamıyla aykırı çözümleri bile çekici kılabilir. Oysa, bugünkü karanlık tablo, sağlam ve aydınlık bir mücadele vermek isteyenler için paha biçilmez derslerle dolu. Bir yıkılışın yükselişe dönüşümü bunların iyi değerlendirilmesine bağlıdır.

lerin yürüttükleri ekonomik düzenin sonucu işsiz bırakılan ve birikmiş ücretlerini alamamış olan işçilerin kurşunlanmasından ve bir işçinin katledilmesinden bir gün sonra, büyük kentlerin kaşanelerinde bir avuç azınlık yüzbinlerce lira sarfederek vur patlasın, çal oynasın eğlenmişlerdir.

Anarşinin ta kendisi değilse, nedir bu? Nafakalarını istedikleri için kurşunlananlarla, daha geçende Demirel'in yeğeninin nişanı uğruna bir gecede yüzbinleri ezenler birbirlerini sevip sayabilirler mi?

Kanuna saygı. Evet, kanuna saygı, ama, bu devletin, bu cumhuriyet kanunlarının eli sadece ve sadece fakir fukaraların sırtına ulaşmaktadır. İşçilerin kurşunlandığı günün ferdası gecesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yanı sıra resmi kuruluşu olan Anadolu Kulübü'nde, her zaman olduğu gibi, «kanun, nizam» diyenler toplanmış, yine bakara oynamışlardır, yani kanunları hiçe saymışlardır.

Sunay'ın kınadığı «ideolojik tercihler» gökten zembille inmemişlerdir. Çağın şartlarından ve halkın

mızın menfaatlerinin» değerlendirilmesinden çıkarılmış somut tercihlerdir. Eğer Sunay'ın «milletin bütünlüğünü koruma» endişesiyle birtakım ideolojilere saldırması zorunluyorsa, «aşırı sol» ve «aşırı sağ» gibi ne idüğü belirsiz terimler içinde topladığı kişilere değil, oniki yaşında çocukları fabrika köşlerinde çürümeye mahkûm eden ve hakkını isteyenleri de kurşunlatan «özel teşebbüsçü ideoloji»ye saldırması gerektirir.

Ama Sunay'ın mesajındaki zihniyet açıktır. Ideolojik tercihi meydandadır.

Bu tercihtir ki, yüksek komutanların da desteğiyle, AP ve CHP'yi bir koalisyonla itmektedir. Önümüzdeki günler bu koalisyonu resmîyete geçirmek için yoğun çabalarla dolu geçecektir. Belki bazı engeller bu koalisyonun resmîyete geçmesine imkan vermeyecek, bazı denge hesapları tutmayacaktır.

Ama, görünen çıplak gerçek odur ki, ne idüğü belirsiz «aşırı sağ» da tasfiye göstermecesini altında «sol»u tasfiyeyi amaçlayan «ihanet koalisyonu» fülân işlemektedir.

ANT'a Abone Olunuz

Yayına başladığı günden bu yana, üç yıl zarfında kâğıt fiyatları ve maliyet giderlerinin artması dolayısıyla ANT'ın fiyatı bu sayıdan itibaren 125 Kuruş'tan 150 KURUŞ'a çıkartılmıştır. Günlük gazete fiyatlarının yüzde yüz arttığı, 1,5 saatlik bir film gösterisinin 3 lira olduğu, meşrubatın dahi 150 kuruşa satıldığı bir dönemde ANT'ın fiyatındaki 25 kuruşluk artışı okurlarımızın anlayışla karşılayacaklarına inanıyoruz. Hemen belirtelim ki, bu fiyatın da 54 kuruş'u bayi hissesi olup, ANT'ın satılan her dergiden geliri 96 kuruştur.

Okurlarımız ANT'a abone oldukları takdirde, dergimizi 150 kuruş yerine 96 kuruşa okumak imkanını bulabileceklerdir. Bunun için aşağıda yazılı abone ücretinin «ANT Dergisi — P.K. 934 — Sirkeci - İstanbul» adresine gönderilmesi kâfidir.

Yıllık 50 Lira
6 aylık 25 Lira
3 aylık 15 Lira

ANT'a abone olan okurlarımız, aynı zamanda ANT'ın yayınladığı kitapları da yüzde 20 indirimle satın almak hakkına sahiptirler. ANT aboneleri için bu indirim imkanı, gelecek sayıda tafsilatını açıklayacağımız ANT KİTAP KULÜBÜ'ne dahil olmak suretiyle, diğer yayınevlerinin devrimci eserlerine de teşmil edilecektir.

HAKLARI ÇİĞNENEN GAMAK İŞÇİLERİ
— Tabii ki boyun eğip susmayacaklardır —

İşçi sınıfı bir şehit daha verdi

Yıllardır egemen sınıfların sömürüsüne karşı ekonomik mücadelesini yitip sürdüren Türkiye işçi sınıfı, yeni yıla girerken bir şehit daha vermiştir. Gamak Elektrik Motorları Fabrikasında hakları patron tarafından gaspedilen işçilerin toplu direnişi sırasında Şerif Aygül adındaki işçi polis kurşunu ile vurularak öldürülmüştür.

Hatırlanacağı üzere, 1965 yılında da Zonguldak'ta maden işçilerinin direnişi sırasında iki işçi jandarma kurşunu ile şehit edilmişti. İki kardeşlerinin öldürülmesine rağmen işçi sınıfı ekonomik mücadelesini, zaman

zaman siyasi mücadele düzeyine de ulaştırarak, bugüne dek ısrarla sürdürmüştü. Özellikle geçtiğimiz yıl içerisinde tüm sanayi bölgeleri yoğun işçi hareketlerine sahne olmuştur.

ANT'nın geçen sayısında da belirttiğimiz gibi, Gamak patronları önceki hafta 124 işçiyi işten çıkartmış, 80 kadar işçiye de 4 Ocak tarihine kadar ücretli izin vermişlerdir. Ancak Fabrikamın sahibi olan Eskişehir'in ünlü zenginleri, Gamgam'lar, tasfiye yaptıklarını işçinin yüzüne açıklamaktan korkmuşlar, fabrikayı resmen toplum polisine işgal ettirdikten sonra tebligatı toplum polisinin dağıttığı bildirilerle yapmışlardır.

Olayda işbirlikçi burjuvazi ile bürokrasinin işçi sınıfına karşı ittifakı açık seçik görülmektedir. Zira, aynı bir yazıda da belirttiğimiz gibi, polisin görev ve yetkileri arasında patronun, yani mevcut sınıflardan birinin çıkarlarını korumak, onun adına bildiri dağıtmak yoktur.

Polis işçilere ateş açıyor

İşten çıkarılan ve mecburi izin verilen işçiler, ücret alacaklarının 29 Aralık günü ödeneceğinin bildirilmesi üzerine, aynı gün saat 12 sularında fabrikaya gelmişler, fakat karşılarında polisi bulmuşlardır. Oysa, işçilerin, çalıştıkları fabrikaya girmelerinden ve ücret alacaklarını istemelerinden daha tabii bir hak olamaz. Haklarını almak üzere geldiklerini ve içeri girmek istediklerini söyleyen işçilere, fabrikayı kordon

altında tutan 36 toplum polisinin cevabı, silaha davranmak olmuştur. Bu zorbalık karşısında işçiler silahlı tehditten yılmayacaklarını göstermişler, yerden topladıkları taş, sopa ve demirlerle savunmaya geçmişlerdir.

İşçilerin kuru gürlüğe pabuç bırakmayacaklarını göstermeleri üzerine, toplum polislerinin şefi ateş açılmasını emretmiş, daha önce gençlik olaylarında üniversiteli gençleri humbarca öldüren toplum polisleri, bu kez işçilere ateş açmışlar. Şerif Aygül adındaki işçiyi göğsünden kurşunla vurarak öldürmüşlerdir. Kısa bir süre sonra telsizle yardım istenmesi üzerine olay yerine 400 kişilik bir toplum polisi ekibi daha gelmiştir. Polislerle işçiler arasında bir süre daha eşit olmayan şartlar altında devam eden çatışma sonunda yedi işçi polis kurşunlarıyla, iki işçi de copla ağır yaralanmıştır. Kurşunla yaralanan işçiler, Salt Ateş, İbrahim Coşkun, İsmail Batır, Ramiz Altıkardeş, Hafız Yaman, Halil Yılmaz, Maruf Kahraman'dır. Hüseyin Kalkan ve Lütfi Arslan ise elleri kelepçeli olarak Gureba Hastanesi'ne götürüp tedavi ettirildikten sonra nezaret altına alınmıştır. Ayrıca 30 işçi pezairet alınmıştır.

Katiller serbest işçiler tutuklu

Bugüne kadar çeşitli kitle hareketlerinin sonunda görülen adaletsizlik bu olayda da kendini göstermiş, emeklerinin karşılığında başka hiçbir geliri olmayan proleterler, işsiz kaldıkları, hak ettikleri ücretleri alamadıkları, bir arkadaşlarını şehit verdikleri halde, katil polisler ortaklıkta kol gezerken demir parmaklıklar arkasına atılmışlardır.

Olaylarla ilgili olarak bir açıklamaya yapan Türkiye Maden İş Sendikası Birinci Bölge Temsilcisi Ergün Erdem, fabrikamın 514 işçisinden 504'ünün Maden İş üyesi olduğunu, işverenin iki aydan beri 350 kadar işçiyi hammadde olmadığı gerekçeyle çalıştırmayıp yarım yevmiye verdiğini belirtmiş, «22 Aralık'ta izinden dönen işçiler fabrikamın içine toplum polisinin yerleştirildiğini ve polis tarafından dağıtılan bildirilerde 124 işçiye işten el çekirildiğini öğrendikler. Ayrıca, hem işten el çekirtilenlere, hem de diğer işçilere aralık ayının ilk 15 gününün yevmiyeleri verilmişti. O gün olay çıkarmamaları için sendikamız tarafından işçiler dağıtıldı, resmi temaslara başladık. Valli ve diğer ilgililerle yapılan görüşmeler sonuç vermemiştir. İşveren son olarak işçileri, maaşlarını almaları için olay sabahı fabrikaya davet etmiş, fabrikaya giden işçiler polise karşılaşıp ve çatışma başlamıştır. Bizece olay, muthu bir azımlığın işçiyi reva gördüğü bir zulümdür» demiştir.

Buna karşılık hakim çevrelerle ve gerici güçlerle yakın, hattâ organik ilişkisi bulunan İstanbul ilinin bir

numaralı bürokratı Vefa Poyraz bunları öldürmek üzere Emniyet Müdürü Çalgın ve diğer polis ilgilileri, işlenen cinayetin failini arayacak, hesabı soracak yerde işçileri suçlamışlardır. Toplum polisi ile birlikte, cinayete bir numaralı sorumluları olan şahıslar, işçilerin tabanca taşıdığını, fabrikaya tabanca, taş ve sopalarla hücum ederek tahrip et bulunduklarını ileri sürmüşlerdir.

Olaydan sonra fabrikamın arkasındaki mezarlıkta «saklanmış işçi cabbileceği» gerekçesiyle arama yapan toplum polisleri, mezarlardan kurt kafa ve kemikleri dahi çıkartıp çöreye saçmışlar, böylece tam bir tevhid örgütü olarak hareket ettiklerini ortaya koymuşlardır.

Gamak motor fabrikasında polis kurşunıyla öldürülen işçi Şerif Aygül'ün cenazesi Beyazıt camii mezarlığına namazdan sonra binlerce işçi ve öğrencinin katıldığı bir törenle kaldırılmıştır.

Edirnekapiya kadar eller üzerinde taşınan cenaze, burada bir cenaze arabasına koyulmuş ve Köçükköy mezarlığına götürülerek defnedilmiştir.

Törden önce Maden İş Sendikası Birinci Bölgesi'nde, Aygül'ün tabutu önünde 24 saat işçiler tarafından nöbet tutulmuştur. Üniversitede düzenlenen forumda ise binlerce öğrenci, polis ve iktidarın «katili» olduğunu haykırılmışlardır. Forumdan sonra karar alan öğrenciler toplu olarak cenaze törenine katılmışlardır.

ŞERİF AYGÜL
— İşçi sınıfının şehidi —

Patron ve polisler suçludur!

Yedi işçinin kurşunlanması bir işçinin ölmesiyle sonuçlanan Gamak Fabrikasındaki olayın suçluları patron İbrahim Gamgam ile olaya karşın toplum polisleridir.

Patron suçludur, çünkü:

Olaylar öncesi 274 sayılı sendikalar kanunun 19. ve 31. maddelerine aykırı davranmıştır. Patron 19. maddede açıklıkla ortaya konan sendikal sebeplerden işçinin atılmıyacağı prensibini çiğneyerek 31. maddenin 3. fıkrasına göre suç işlemiştir.

Ayrıca patron üç yıl önce de işçilerin sendikalaşmasını önleyici hareketle bulunduğu için Zeytinburnu Asliye ceza Mahkemesin-

de sanık sandalyesindeydi.

Patron 931 sayılı iş kanunun 13. maddesine uygun olarak yerine getirmek zorunda olduğu iş akdinin feshini de toplum polisine dağıttığı insansız bildirilerle uygulamak istemiştir. Aynı kanunun 26. maddesi gereğince işçiye ödemesi gereken ücreti zamanında ödemeyerek de suç işlemiştir. İlan ettiği tarihte ise işçilerin karşısına toplum polislerini çıkartarak kanunun 99. maddesine aykırı davranmıştır. Kanunun 33. maddesine göre haziran sonunda uygulanmak zorunda olduğu asgari ücreti kasım ayına kadar uygulamıyarak da kanunu çiğnemmiştir.

Patron işçilerin insanca şartlarda çalışmalarını sağlamak yük-

kümlülüğünü öngören 74, 78, 79 ve 80. maddeleri de uygulamıyarak 102, 103 ve 104. maddelere göre suç işlemiştir.

Bu davranışlar içerisinde olan İbrahim Gamgam olayların çıkmasına sebebiyet verdiği ve toplum polislerini işçinin karşısına çıkarttığı için suçludur ve de cinayetin sanıklarından biri olarak sanık sandalyesine oturtulmalıdır.

İşlenen cinayetlerin ve yaralamaların diğer suçluları olaya katılan toplum polisleridir.

Bu polisler suçludur, çünkü: 2559 sayılı polis vazife ve selahiyetleri kanunun 4. maddesine aykırı hareket etmişlerdir. Bu maddede açıklıkla polisin görevin-

den başka işte kullanılmayacakları belirtildiği halde, işverenin paralı memurları gibi işçilerin işten atıldıklarını yazan kanunsuz bildirilerini dağıtmışlardır. Aynı kanunun 16. maddesinde silah kullanılması konusunda açık hükümler bulunmasına rağmen silahlarını öldürme kastıyla ateşleyip bir işçiyi öldürüp, yedi işçiyi de yaralamışlardır. Bu davranışlarıyla Ceza kanunun 49 ve 50. maddelerinde belirtilen haller dışında hareket ederek, fiilen adam öldürme suçu işlemişlerdir. Bu nedenden aynı kanunun 448. maddesi kapsamında suçludurlar.

Bu sebepten olaya katılan toplum polisleri ve amirleri sanık sandalyesine oturtulmalıdır.

Gamak Fabrikasında işçi Şerif Aygül'ün polis tarafından öldürülmesi olayı bildiriler ve toplantılarla birçok işçi vede gençlik kurulları tarafından protesto edilmiştir.

TIP Genel Başkanı Yıldız Şerif Aygül'ün hak savışı verirken söylediğini söylemiş, TIP Beyazıt ilçesi olay günü gecesi işçilerin yagın bulundugu semtlere afişler asarak «katilin patronun emrindeki polisler olduğunu açıklamıştır. Kadıköy ilçesi yayınladığı bildiride Aygül'ün suçunun «insanca yaşamak istenmesini» belirtti. Eminönü ilçesi bildirisinde ise «Bu kavgaya, kavganın kavgası, kahredici kavgaya katıl» denilerek işçiler bese mece çağırılıyordu.

Disk ve Maden İş sendikaları da

Şerif Aygül'ün cenaze törenine işçiler ve gençler birlikte katılarak devrimci mücadeleyi yılmadan sürdüreceklerini işçi sınıfı düşmanlarına gösterdiler.

İŞÇİ SINIFININ GENÇ SAVAŞÇILARI
— Hem hakları gaspedildi, hem de hapsedildiler —

rekli olarak ve çok sayıda bildiriler yayınlıyarak fabrika semtlerindeki halka ve üniversite öğrencilerine olayı burjuva basınına da kınayarak duyurmuşlardır. Ayrıca olayla ilgili olarak valinin verdiği demec üzerine yayınladıkları bildiride «Poyraz ve emniyet müdürü Çağlar, görevlerinde kaldıkça istanbulda huzurun yerleşmesi güç olacaktır» denilmektedir.

Tös ve İlk-sen sendikaları İstanbul şubeleri, Türkiye Sağlık Personeli sendikası, Maliye-İş sendikası, PTT birlik sendikası, Türkiye Belediye Personeli sendikası, Ün-Sen ve Eğitim iş sendikalarının ortaklaşa yayınladıkları bildiride ise olay Zonguldak'ta maden işçisinin vurulmasından alınarak bugüne getirilmektedir. Halktan «Bağımsızlık uğruna, insanın insana kulluğuna son vermeğe savaşımlara» sahip çıkması istenmektedir.

Yol-İş Sendikası'nın bildirisinde ile son aylarda ki olaylar sıralanarak polisi saldırgan olarak kullanan hükümet yerilmekte ve istifası istenmektedir. Tekstil sendikası ise olayla ilgili olarak yayınladığı bildiride «namustan yana işçi örgütlerini» direnmeğe çağırılmışlardır.

İstanbul Bölgesi İşçiler Birliği ise üyelerinin çoğunlukta bulunduğu dört fabrikada iş bıraktırmış, «Ekmeğe isteyen işçiyi polis-patron kurşunlata» yazan bir afiş Kartal bölgesine asmış ve yayınladığı bildiride «Kol kola, omuz omuza patronların işçiyi zulmüne, haksızlığına karşı çıkalım. Bu kavga bizim kavgamızdır. Birlik oldukça zafer bizim olacaktır.» demişlerdir.

İstanbul Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencileri de Şerif Aygül'ün öldürülmesiyle ilgili olarak üç ayrı forum düzenlemişlerdir. Forumlarda konuşan gençlik liderleri polis, iktidarın tutumunu emeğe ve emekçilere ihanet olarak nitelendirmişlerdir. Dev-Genç, İstanbul Üniversitesi Talebi Birliği, Teknik Üniversitesi öğrenci Birliği ve Devrimci Doğu Kültür Ocağı ortak bir bildiriyle öğrencileri Aygül'ün cenazesine katılmaya çağırılmışlardır.

T.M.G.T. yayınladığı bildiride «İktidarın polisi kanunsuz tutum ve davranışlarını sürdürerek seri halinde cinayetler düzenlemektedir.» diyerek «suç işleme vasıtası haline gelen toplum polisi ve valinin dahasına kadar devrimcinin öldürülmesinden sonra görevlerinden alınacaklarını» sormuşlardır. İTÜ sosyal demokrasi grubu da yayınladıkları bildiride suçlunun bozuk düzenin temsilcileri olduğunu belirtmişlerdir.

Ayrıca İşverenler Sendikası İstanbul Şubesi'nin olayın ertesi günü bombalanması üzerine, şube başkanı Gamak patronunun sendikalarının üyesi olmadığını açıklamak zorunda kalmıştır.

Şerif'in vuruluşunu gözlerimle gördüm

İşıl TÜRK BEN

Günlerden pazartesi. Saat 12.15... Polisler, avanslarını almaya gelmiş işçileri, fabrikanın 50 metre ilerisindeki yol ağzında durdurmuş, içeri sokmuyorlardı. 15 gündür paralarını alamayan ve fabrikalarının polis işgalinde olmasını kabul edemeyen işçiler hep bir ağızdan bağırıyorlardı:

— Bırakın geçelim, fabrika bizim.

— Paramızı verin, gidelim.

— Polis kardeşler, bizim sizinle işimiz yok. Muhasebeci lazım bize. Paramızı alacağız.

200 kişi kadar vardılar. Gamak Fabrikası işçilerinin yaş ortalaması 20... Gençcik insanlar. 30-40 kişilik polis barikatının önünde bekleyip duruyorlardı.

Saat 12.25... Polislerden küfürler yükselmeğe başladı:

— Ulan, biz burada fabrikayı koruyoruz. Sizin paranız, çoluk çocuğunuzun aç kalması bizi ilgilendirmez.

— Gavur bunlar, silme göçmen... laf anlamazlar..

Ve birden işçilerin sırtlarına coplar inmeğe başladı. Patronun, egemen sınıfların hizmetinde oldukları için vuruyor ha vuruyorlardı.

İşçiler bu saldırı karşısında savunmaya geçtiler. Taşlarla, sopalarla çelik kalkanlı, miğferli toplum polisine karşı korunmaya çalışıyorlardı.

Polisler, tüm suçlular gibi, açıkta döğüşemediler. Kendilerini güvenliğe almak için fabrikaya doğru koşmağa başladılar.

12.30'da polisler fabrikanın en güvenilir iki yeri, yemekhane ve yazıhanede sırtları duvara dayalı, sipere yatmış vaziyette işçilerin üzerine yayılım ateşi açtılar. Yemekhanede 20-25 polis, kapı ve yemekhanenin karşısına gelen damdaki işçileri, yemekhanedeki polisler ise yemekhanenin damında bulunan işçileri hedef almışlardı.

ŞERİF VURULUYOR

Bu sırada yazıhaneden atılan bir polis kurşunu, Şerif Aygül'ün sağ memesini buldu. En yakınında işçi Selim vardı.

Sonradan şöyle anlattı Şerif'in ölümünü:

— Şerif bir deli oğlandı. Gözünü budaktan sakınmazdı. O gün de en öde, en yığılca atılanlardan biriydi. Beraberce yemekhanenin damına çıkmış, olayları gözliyorduk. Birden her yanımdan kurşunlar geçmeğe başladı. Ne olduğunu şaşırmıştık. Tam dönüyorduk ki, Şerif bağırarak «VURDULAR BENİ!» Eliyle göğsüne tutmuştu. Oluk gibi kan akıyordu. Omuzuma aldım, koşarak uzaklaşmağa başladık. Zızzag çizerek koşuyorduk. Askerde yayılım ateşten bu şekilde kaçmayı öğretilmişlerdir. Ana yola vardığımızda Şerif'in soluğu iyice yavaşlamıştı. Gözleri kapalıydı. Hemen arabayla Gureba Hastanesi'ne koştuk. Ne çare,

30 Aralık 1969. Bâbîâli basını:
— Bir işçi öldü — 27 polis yaralandı
— İşçiler polislerle saldırdı
— İşçilerle polisler çarpıştı. 30 polis canını kurtarmak için ateş açtı.

Rotatifler bir kez daha egemen sınıfların çıkarına döndü. Gamak Fabrikası işçilerinin haklı savunusu ve işçi Şerif Aygül'ün ölümü, halka, egemen sınıfların işine gelecek biçimde yansıtıldı.

Oysa, bir arkadaşımız bu kanlı olaylar olup biterken, fabrikanın içindeydi. Kimin saldırgan, kimin hakkını savunur durumda olduğunu Şerif'in nasıl vurulduğunu, diğer işçilerin nasıl yaralandığını gözleriyle görmüş, olayları bütünüyle yaşamıştı.

çok kan gitmişti. Biraz sonra da öldü. Bir deli oğlandı. 30 yaşında, gençcik.

TAKVİYE GELİYOR

Saat 12.35... Yardımcı polis arabalarının sesi duyuldu. Bir süre sonra ellerinde silahları koşarak gelen polisler göründü. Trafik tıkanık olduğundan, Topkapı'da arabadan inmişler, 700 metrelik yolu koşarak ve silah atarak ahıyorlardı. Yakaladıklarını dövdüler, silahlarının kabzalarıyla vurdular insanlara. Mezarlık içine dalarak bir yandan ateş ettiler, bir yandan kaçmaya çalışan yaralı işçileri sürükleyerek arabalara doldurdular.

Ana cadde savaş alanını andırıyordu. Pantomonunda kurşun deliği açılmayan kalmamış gibiydi. Komşu Yılmaz Kablo Fabrikası işçileri dışarı fırlayıp işçi kardeşlerine yardım etmek istediler. Patron ve polisler mani oldular.

Ve ben, 29 Aralık 1969 Pazartesi gününde:

— Bir işçinin göğsünü açarak polise «Yur beni vur!» diye yürüdüğünü,

— 16 yaşında bir başkasının elinde sopa ölümüne atıldığını,

— Bir işçiye en azından 7-8 polisin saldırdığını,

— Sopa ve taşlara karşı yüzlerce mermi yakıldığını gördüm.

Polisler, silahlı işçilere karşı yayılım ateşi açtıkları halde, ancak üç kasa dolusu yardımcı kuvvet gelmesinden sonra bu kavgadan galip çıkabildiler. Dövülen, ölen, kurşunlanan yine işçilerdi.

İşveren İbrahim Gamgam'ı ve fabrikasını işçilere karşı korumakla görevlendirilen 400 toplum polisi, fabrikanın önüne dört kademeli barikat kurmuşlardı bile. Ve ögle ajansı, fabrikaya saldıran işçilerden birinin öldüğünü bildiriyordu.

Kara haber tez ulaşır. Polislerin katmerli barikat kurdukları dakikalarda Küçükköy'de bir evde, bir kadın başını öne eğip sessizce ağlamağa başladı; bir ana yüreği ağıt yaktı; bir baba «Şerifim» dedi. Ve iki yavru, soran gözlerle büyüklere bakıp, «Babamıza ne oldu, hastalandı mı, bu akşam gelmeyecek mi?» dediler.

Çok uzak diyardan, Yugoslavya'dan göçetmişti Şerif'in ailesi. Dayanamamışlardı yurt özlemine. Hiç akıllarına gelmezdi böylesi. Evin direği, ilk yavrunun babası, bir ögle vakti polis kurşunu ile vurulacaktı.

Bu muydu kanun?

Bu muydu işçi hakları?

Bu muydu sosyal devlet anlayışı?

Ve birazdan yürekleri eleyen bir ağıt sandı

Küçükköy:

Şerif'im, canım, ciğerim
Vurdular ha, vurdular
Kağıt kurşun seni buldu, buldu hat

"Bilimsel Sosyalist Teori"nin rehberliğinde

Sosyalistleri İdeoloji ve Orgüt Birliğine Çağırıyoruz

Türkiye halklarının biricik kurtuluş umudu ve dünya halklarının emperyalizme ve kapitalizme karşı tarihsel mücadelesinin vazgeçilmez ögesi, Türkiye sol hareketi, özellikle geçtiğimiz yıl içerisinde bir kavram kargaşasına ve bir eylem çıkmazına sürüklenmiştir. Bu bunalım, bir yandan sosyalist militanların tereddüt ve eylemsizliklerine yol açarken, öte yandan halklarımızın umutsuzluğa kapılarak her türlü tehlikeli gelişime imkan verecek bir kararsızlığa sürüklenmelerine ve egemen sınıfların sömürü planlarını daha pervasızca uygulamalarına ortam hazırlamıştır.

Dünya ve Türkiye için önemli gelişmelere gebe olan 1970 yılının başında, Türkiye sol hareketinin bugün içinde bulunduğu çıkmazdan kurtulması, tereddüt ve kararsızlık içinde bulunan sosyalist militanların nihai hedefleri «sosyalizmi» kurmak yolunda yeniden eyleme girmesi, önümüzdeki devrimci kavganın teorik ve pratik meselelerine açıklık kazandırılması için, **BÜTÜN SOSYALİSTLERİ, BİLİMSEL SOSYALİST TEORİNİN IŞIĞINDA «İDEOLOJİ VE ÖRGÜT BİRLİĞİNE ÇAĞIRIYORUZ.**

Teori, sosyalistlere, biricik görevimizin sosyalist devrim olduğunu emretmektedir. Görevimiz, emperyalizm ve onun emrindeki işbirlikçi kapitalizm ve toprak ağalığına karşı savaşıarak kesintisiz devrim süreci içinde Türkiye'de sosyalizmi kurmaaktır.

Türkiye sol hareketinin içinde bulunduğu bunalımın aşılacak bu devrimci görevin yerine getirilebilmesi için, genel olarak dünya, özel olarak Türkiye ve onun içinde devrimci hareketlerin analizini yapmak, bunalımın nedenlerini bilimsel sosyalist teorinin ışığında araştırmak ve bu gerçeklerin ışığında ideoloji ve örgüt birliğini sağlamak zorunludur.

Dünyada Devrimci Mücadele

İçinde yaşadığımız dünya, insanlığın uzayı fethettiği ve gezegenler arası yolları açtığı bugünkü dahi, bir yanda ilkel komünler halinde yaşayan insan topluluklarının, öte yanda son aşamasının doruğunu dönmüş olan kapitalizmin ve son aşamasına doğru yönelen sosyalizmin bir arada var olduğu bir çelişki bütünüdür. Hiç şüphesiz, bir toplum biçiminden yeni bir toplum biçimine geçiş, dünyanın bütün ülkelerinde aynı zamanda olmamaktadır. Çünkü her ülkenin iç gelişme koşulları ve uluslararası durumu değişiktir. Bununla birlikte, çağımızın temel çelişkisi, emekle kapital, işçi sınıfı ile burjuva arasındaki çelişkidir. Bugün dünyada mevcut karşıt sosyal sistemler, yani sosyalizm ile kapitalizm arasındaki çelişki, emekle kapital arasındaki çelişkiyi arttırıp derinleştirmektedir. Ancak geri bırakılmış ve kapitalist gelişimi tamamlayamamış ülkelerde hakim çelişki, o ülkenin sömürülen halkları ile emperyalizm ve onun müttfikleri gerici sınıflar arasındadır. Ne var ki, bu çelişkinin belli dönemlerde hakim durumda olan, temel çelişkinin emekle sermaye, yani işçi sınıfı ile burjuvazi arasında olduğu gerçeğini asla örtemez.

Emperyalizm aşamasını yaşayan kapitalizm, bugün, kendisine hakim olan objektif kanunları gereğince giderilmesi imkansız genel bunalımlar içerisinde. Kendi sonunu hazırlayan bu bunalımlar yüzünden kapitalist ekonominin iç istikrarsızlığı ve yıkılış tempusu hızlanmıştır. Kapitalist ülkelerde ekonomik ve politik gelişme arasında bir denge bulunmadığı için, ayrı ayrı kapitalist ülkelerle onların bağlı bulundukları bloklar arasındaki çelişkiler şiddetlenmekte, kapitalist pazarlarda rekabet amansız bir hal almaktadır.

Bu iç zaafı, kapitalist alemin, sosyalist ülkeler ve ulusal kurtuluş savaşları veren ülkeler karşısında her geçen gün daha zayıf düşürmekte, Latin Amerika'da, Akdeniz'de, Uzakdoğu'da Amerikan emperyalizmi her gün yeni bir şamar yemektedir.

Bütün bu çöküş süreci içerisinde, yarınları

karamsarlık ve korku ile bakıştan, mistisizmle dört elle sarılıştan, bilime, insanın yaratıcı güçlerine ve imkanlarına güvensizlikten ilericiyi inkar, sosyalizme iftira, ücretli kölelik ve baskı rejimlerine övgüden başka bir şey olmayan burjuva ideolojisi de bunalımlar içerisinde yalpalamakta, geniş yığınları peşinden sürükleyebilecek fikirler ortaya koymak yetenek ve imkanlarını günden güne yitirmektedir.

Ancak bütün bunlara rağmen, emperyalizmin hâlâ büyük bir iktisadi, politik ve askeri güç olduğunu asla gözden uzak tutmamak lazımdır. Hâlâ varolan bu kuvvet, ona, halkların ve devletlerin iç işlerine karışmak, onlara gerici rejimleri zorla kabul ettirmek, devrimci ve ilerici güçleri ezme imkanını vermektedir.

Bu yüzden ki, dünyanın belirli yerlerinde anti-emperyalist mücadele sıcak savaş halinde sürdürülmektedir. Kahraman Vietnam halkının kurtuluş mücadelesi her gün biraz daha zafere yaklaşırken, Türkiye'nin de dahil bulunduğu Ortadoğu bölgesi aynı oranda sıcak savaş ortamına sürüklenmekte, «Vietnamlaşmaktadır.» Dünya konjonktürü içerisinde Türkiye'nin durumunu Vietnamlaşan Ortadoğu çerçevesi içinde görmek ve Türkiye halklarının anti-emperyalist savaşını mutlak surette «Ortadoğu Devrimci Çemberi» içerisinde değerlendirmek zorundayız.

Türkiyede Kapitalizmin Gelişmesi

Türkiye kapitalistleşme süreci bakımından diğer Ortadoğu ülkelerine oranla şüphesiz daha ileride, fakat esas itibarıyla emperyalizme bağımlı, kapitalizm öncesi üretim ilişkilerini de bünyesinde hâlâ sürdüren geri bırakılmış bir ülkedir.

Türkiye'de burjuvazi, tarihi görevini yapamayacak durumda olup, milli bir sanayi gerçekleştirme yerine, emperyalizmle işbirliği yapmakta ve yabancı sermayenin temsilciliğini tercih etmektedir. Türkiye'nin en büyük mali işletmeleri, bankalar, holdingler, ya emper-

yalizmin baş işbirlikçisi yada doğrudan doğruya ortağıdır. Mali sermaye, Türkiye'nin hızla kalkınmasını sağlayacak sanayi yatırımlarına değil, ihracat, ithalat, ticaret, bankacılık, sigortacılık ve montaj sanayii gibi rizikosuz, kârı bol vurgun alanlarına yönelmektedir. Banka sermayesi, bir aracı-tefecî zümreye besleyerek, onu orta ve küçük burjuvazinin başına bela etmektedir. Devletçilik politikası ise, devlet teşebbüslerini özel sektörü besleyen, halktan aldığı kaynakları burjuvaziye aktaran bir emme-basma tulumba şeklinde işletmektedir.

Mali sermayenin Türkiye'de tekelleşme ve holdingleşme eğilimi son yıl içerisinde daha da hızlanmıştır. Devlet sektörü dışındaki başlıca sanayi alanları, yurt ölçüsünde küçük imalat kesiminin kredi ihtiyaçları tekelde kapitalin elindedir. Halk sektörü adı altında faaliyete geçen holdingler yoluyla da küçük burjuvazinin ve diğer sınıfların küçük tasarruflarına el atılmıştır. İşçilerin ücretlerinden kesilen paralarla sağlanan finansman kaynakları, işçilerin sosyal güvenliğine değil, kapitalist gelişmenin emrine verilmiştir. Küçük burjuvazinin asker kesiminin kanunla kurduğu Ordu Yardımlaşma Kurumu kısa zamanda dev bir holding haline gelerek yabancı sermaye ile ortak yatırımlara girişmiştir.

1969 yılında İstanbul'da toplanan Dünya Ticaret Odaları Kongresi'nde başkapitalist Watson, sermayenin sınır tanımadığını ve enternasyonalist bir yapısı olduğunu açıklayarak Türkiye'deki işbirlikçi kapitalistlerin de bu emperyalist sermayenin bir parçası olduğunu belgelemiştir. Türkiye'de emperyalizmin güdümündeki kapitalistleşme hareketinin ulaştığı son nokta, yıl sonunda büyük kapitalistlerin ve büyük bürokratların da gayretleriyle Ortadoğu Pazarı'na kapılanma teşebbüsü olmuştur. Tarımda kapitalistleşme de, makineleşmenin ve gübrelemenin artmasıyla hızlanmıştır.

Emperyalizmin güdümündeki bu kapitalistleşme sürecine paralel olarak Türkiye'de proleterleşme süreci de hızlanmıştır. 1969 yılında sigortalı işçi sayısı 1.191.000'e ulaşmıştır. Büyük işyerlerinde çalışanların sayısı ise 1 milyona ulaşmaktadır. Küçük üretimde çalışanların ve tarım işçilerinin eklenmesiyle beraber Türkiye'deki işçi sınıfının sayısı 3,5 milyon kadar tahmin olunmaktadır. Orta Avrupa emperyalizmine «insangücü» ihracı artmış, 1969 yılı içerisinde yurt dışındaki işçilerimizin sayısı 300.000'e ulaşmıştır.

Tarımdaki kapitalistleşme nedeniyle, bir yandan mülksüzleşme, bir yandan makineleşmenin yarattığı işsizlik büyük kitlelerin köylerden kentlere göçünü zorunlu kılmaktadır.

Tatana dayanan plüsyöz bir ekonomide enflasyonist baskıların da artması yüzünden halk

ANT'ın Atılım Programı

ANT, bilimsel sosyalist teoriyi rehber kabul eden bütün sosyalistleri «ideoloji ve Örgüt Birliği»ne çağırırken, sosyalist bir yayın organı olarak kendi üzerine düşen görevleri de imkanlarını sonuna kadar zorlayarak yerine getirmek sorumluluğunu hissetmektedir.

Dördüncü mücadele yılına başladığımız şu anda, hemen belirtelim ki, ANT'ın bu yeni atılımı, belli kişilerin değil, tüm sosyalistlerin yıllardır sürdürdükleri mücadelelerin ve geliştirdikleri görüşlerin ortak ürünüdür. Yeni atılımımızın başarıya ulaşması, ancak, bütün sosyalistlerin ona yardımcı olması, katkıda bulunması, eleştirilerini açıkça yapmalarıyla mümkündür.

ANT, bugüne değin çeşitli isimler altında toplanan gruplardan hiçbirinin sözcüsü değildir. Hangi gruba mensup olurlarsa olsunlar, «bilimsel sosyalist teoriyi» rehber edinen ve çağırımızda belirttiğimiz devrimci ilkeleri benimseyen tüm sosyalistlere saygılarımız açıktır. Bilimsel sosyalist teoriyi esas alarak Türkiye üzerine yapılacak araştırmalar, çalışmalar ANT tarafından daima saygı ile karşılanacak, hataları varsa eleştirilecek, bütün bu çalışmalardan, devrimci teorinin Türkiye'ye uygulanması için gerekli sentezlere varılmağa çalışılacaktır.

Ancak, çeşitli maddi imkansızlıklar nedeniyle sayfa adedini artıramayan, hatta maliyet giderlerinin yükselmesi, kağıt fiyatının artması dolayısıyla fiyatını bu sayıdan itibaren 150 Kuruş'a çıkartmak zorunda kalan ANT'ın hacmi içerisinde bütün bu görevleri tamamlan yerine getirmek düşünülemez.

Haftalık dergi olarak ANT, yurt ve dünya olaylarını sosyalist açıdan değerlendirecek, sık sık teorik açıklamalar yaparak sosyalist militanların devrimci teoriyi kavramalarını, unutturulmak istenen savaşlarının sürekliliğini, kitlelerle bağ kurmalarını sağlamaya çalışacak, olaylar karşısında sosyalistlerin nasıl bir tavır takınmaları gerektiğini açıklayacak, sosyalistler arasında ideoloji ve örgüt birliğini gerçekleştirmek ve sürdürmek için sık sık uyarılarda bulunacaktır.

Ama yayın alanındaki çalışmaların bu çerçeveyi mutlak surette aşması gereklidir.

Bunun için, ANT, 1970 yılında sosyalist okurlarına bir program önerisinde bulunmaktadır:

1. AYLIK TEORİ VE EYLEM DERGİSİ: Teorik tartışmalara ve Türkiye üzerine bilimsel incelemelere geniş çapta yer verecek, bilimsel verilerden hareket ederek Türkiye için geçerli sentezlere varacak, böylece eylemlerimizin sağlıklı biçimde oluşturulmasını ve sürdürülmesini sağlayacak aylık teori ve eylem dergilerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu konuda şimdiye kadar, belirli hatalarına rağmen, olumlu hizmetleri bulunan dergiler yayımlanmıştır. Ancak sosyalistlerin teori ile ve Türkiye gerçekleriyle daha fazla teçhiz edilmeleri için, yeni yeni aylık dergilerin yayımlanması, sayılarının artırılması gereklidir. ANT, bu konuda çalışmalarını sürdürmekte olup, aylık bir teori ve eylem dergisi konusunda yakında ayrıntılı açıklamada bulunacaktır.

2. ANADOLU YAYINLARI İLE DAYANIŞMA: Büyük kentlerde yayımlanan sosyalist dergilerin dışında, Anadolu'da da çok ağır koşullar altında çeşitli sosyalist yayınlar yapılmaktadır. Bilimsel sosyalist teorinin ışığında ideoloji ve örgüt birliğini sağlamak için çeşitli merkezlerde daha çok sayıda yayın yapılması, yayınlamakta olanların da yayınlarını bu doğrultuda sürdürmeleri zorunludur. Böyle bir atılım, çeşitli illerde aynı doğrultuda mücadele eden, fakat birlik ve dayanışma sağlayamayan sosyalist militanların daha güçlü olmalarını da sağlayacaktır. ANT, yayınlamakta olan ve yayımlanacak olan sosyalist gazete ve dergilerle devrimci dayanışma sağlayacak, onlarla sürekli haberleşecek, bütün Türkiye'ye seslerini duyurularına ve daha mükemmel biçimde yayımlanmalarına, elindeki imkanlar oranında, yardımcı olacaktır.

3. EMEKÇİ KİTLELERE GAZETE: Haftalık dergi olarak ANT'ın ve çıkarılması düşünülen aylık derginin, henüz bilinçlenmemiş kitlelerce izlenmesinin mümkün olmadığını kabul ediyoruz. İşçi ve köylü kitlelerinin bilinçlenmesi ve giderek devrimci teori ile donatılabilmesi için için alfabesinden başlayacak periyodik yayınlar yapma konusunda da çalışmalarımız vardır. Ancak bunun gerçekleştirilebilmesi, her şeyden önce bir maddi imkan meselesidir. ANT, bu imkanların sağlanması ve haftalık yada haftada iki günlük bir kitle gazetesinin gerçekleştirilmesi için zemin yoklaması yapmaktadır. ANT, bu ihtiyacı karşılamak için çalışmalarını sürdürecektir ve zaman zaman okurlarına bilgi verecektir.

4. ANT YAYINLARI: Bir buçuk yıldan beri sürdürmekte olduğumuz kitapları 30'u bulan ANT YAYINLARI'm, bu yıldan itibaren daha tutarlı çizgide, temel kitaplara ve Türkiye gerçeğine yönelik belgesel çalışmalara ağırlık vererek sürdüreceğiz.

5. ANT KİTAP KULÜBÜ: Sosyalistlere sadece ANT'ın yayınladığı kitapları değil, diğer devrimci yayınevlerinin yayınladığı temel kitapları da tanıtmak ve bunlardan indirilmi olarak yararlanmalarını sağlamak üzere bir ANT KİTAP KULÜBÜ de kurulmuştur. ANT Dergisi'nin ve diğer yayınlarımızın abonelerinin yararlanacakları ANT KİTAP KULÜBÜ ile ilgili tafsilat gelecek sayımızda sunulacaktır.

ANT'ın, bilimsel sosyalist teorinin ışığında «ideoloji ve örgüt birliği»ni gerçekleştirmek yolunda 1970 yılı için önerdiği bu programın uygulanabilmesi, tüm sosyalistlerin ortak çabası, desteği ve açık eleştirileriyle mümkün olacaktır.

nomik mücadelenin bile yürütülebilmesine yolaçmıştır.

Türkiye'de milyona yakın tarım işçisi hâlâ örgütsüzdür. Bu örgütsüzlük, tarım işçilerinin ekonomik mücadeleye dahi girememeleri sonucunu doğurmaktadır.

Bu dönemde işçi sınıfı bakımından en ileri hareketlerden biri, Çorum'da Alpazut linyit işletmelerinde çalışan işçilerin işyerine el koyarak üretimin işçi tarafından yönetimi ve denetimini gerçekleştirmiş olmalarıdır.

2. Köylülerin gerek toprak kavgaları,

gerekse ürünlerini pazarlama, kredi meseleleri, tefecilik konularındaki mücadeleleri 1969'da daha yayılmıştır. Atalan, Değirmenköy'de toprak işçileri olmuştur. Van, Malatya, Burdur'da köylüler yürüyüşler yapmış, Gerze, Söke ve Fatsa'da bütün Tarsus'ta pamuk ekicileri mitingler düzenlemişlerdir. Bütün bu spontane hareketlerin yurt çapında siyasal mücadele alanına yaşıtılması ise gerçekleştirilememiş, bu konuda Türkiye solu üstlenmesi gereken görevleri yerine getirememiştir.

Bu durum, işbirlikçi iktidarın bu direnişle geçiştirmesine ve alttan alta bir terörü yürütebilmesine imkan vermiştir.

3. Doğu Anadolu, geçen yıl da yoğun kitle hareketlerine sahne olmuştur. Bugün Doğu'nun geri kalmışlığında en büyük nedenlerden biri, doğulu hakim sınıfın batıdaki hakim sınıflarla kurdukları işbirliğidir. Bunlar, Doğu'nun kaynaklarını büyük şehirlere, oradan da emperyalist ülkelere aktarmaktadırlar. Doğu Meselesi bütün Türkiye halklarının gelişken içinde ele alınmalıdır. Bu yapılamadığı içindir ki, doğu mitingleri belirli bir bütünlüğe ulaşamamış, gerekli destek ve dayanışma gerçekleştirilememiştir. Tunceli olayları, yürütülen terörün bütün köylü, işçi, gençlik ve aydınlarla beraber Doğu'luları da hedef aldığını gösteren bir örnektir. Ne var ki, bu terör karşısında da somut bir güçbirliği sağlanamamıştır.

4. Küçük burjuva - aydın kesimi, ilk defa geçen yıl büyük kitle hareketleriyle sömürü düzenine başkaldırmış, öğretmenlerin dört günlük boykotu ve küçük memurların direniş mitingleri, büyük maddi imkansızlıklar içinde, ağır ve baskı karşısında bulunan bu kesimin egemen sınıfların diktasına bundan böyle boyun eğmeyeceğini kanıtlamıştır. Öğretmen boykotu, Türkiye'de ilk defa yurt çapında bir genel direniş ve örnek bir dayanışma hareketi olması bakımından ayrı bir önem taşımaktadır.

5. Yıllardan beri anti-emperyalist ve devrimci mücadelenin ön saflarında savaşan devrimci gençliğin 1969 yılındaki hareketleri ise, belirli kopukluklar, disiplinsizlikler, ani patlamalar içinde gerçekleşmiştir. Buna karşılık hakim çevrelerin gençliğe karşı baskı ve terörü, kendi içinde tam bir tutarlılık, kararlılıkla sürdürülüş, özellikle bilinci ve eylemlerini üniversite duvarları dışına taşıran devrimci gençler, hedef alınmıştır. Nitekim, Mehmet Canteğin Taylan Özgür, Mehmet Büyükeşin ve Battal Mehmetoğlu'nun alçakça katledilmeleri, gittikçe geliştirilen bu planı kanıtlamaktadır.

En son gençlik olaylarında 20.000 kişi yürümüş, fakat bu 20.000 kişi hareket içinde eğitilememiş, devrimci ittifaklarla ilgili somut sloganlar atılamamış, bunların ardından yeni, yaygın kitle örgütlenmelerine gidilememiştir. Bu durum, küçük burjuva ideolojisi ve geleneksel küçük burjuva sloganlarının yayılmasına yolaçmıştır. Gençlik hareketleri, işçi, köylü hareketleriyle de, birkaç gidip gelme dışında, somut bağlantısını kuramamıştır.

Bütün bunlar da gösteriyor ki, Türkiye çapında kendiliğinden ve ekonomik hareketlerin yayıldığı ani ve birbirleriyle ilişkisiz patlamalar yılı yaşanmıştır. İşbirlikçi iktidarın devamı sürdürdüğü terörün de etkisi olmakla beraber, sol kadroların büyük bir dağınıklık içinde bulunması nedeniyle ülke çapında bir devrimci birliğe gidilememiştir. Kitlelerin bu hareketliliği içinde tek sol siyasal örgüt olan TIP, kendisine düşen görevi yerine getirememiş, küçük burjuva ideolojisi hakimiyetinde tamamen kendi iç meselelerine dönük bir tabaka örgütü olarak kalmıştır.

Devamı arkada

Sosyalistleri ideoloji ve

Türkiye Solu'nun Durumu

□ Türkiye İşçi Partisi, Türkiye'de işçi sınıfının örgütlenmesine ve diğer sınıflara da açılan politik mücadelesine terörle set çeken çok uzun bir dönem sonunda, 27 Mayıs'la doğan kısmi demokrasi ortamında kurulmuş ve bu ortamın hastalıklarını taşımıştır.

Bir dönem Türkiye'de solun tek siyasal örgütü olan ve sol kadroları bünyesinde toplayan TIP, 1965'e kadar meşruluk kazanma kavgasını sürdürmüştür. Ancak meşruluğunu 1965'te halk oyu ile de tescil ettiren TIP'in yapısındaki hastalıklar bu tarihten sonra adanıklı su yüzüne çıkmıştır:

— TIP bir işçi sınıfı partisi değil, bir kitle partisi hüviyetinde ortaya çıkmış, sınıflar arası ittifakları da kendi bünyesi içinde kurmaya çalışmıştır.

— Bu yapıyla partiye küçük burjuva sosyalizmi hakim olmuş, proleter sosyalizmi örgüt içinde eğitimle yayılmış, proleterya politik bilinç aktarılmasın, aktarılacak da istenmemiştir.

— İşçi sınıfının ancak asgari programı olabilecek TIP programı, azami program olarak nitelenmiş, demokratik bazı dönüşümlerse, «sosyalizm» olarak adlandırılmıştır.

— Merkez, teşkilatla sağlam bir bağlantı kuramadığı halde, ideolojik alanda otoriter merkezîyetçilik yürütmüş, parti içinde tartışma ve bilimsel sosyalist ilkelere yönelme ortamı engellenmiştir. Disiplin kurallarının işleyişi, bugün sol hareketteki kaosun doğmasındaki başlıca nedenlerden biri olmuştur.

— İttifakları kendi bünyesi içinde kurmak iddiasında bulunduğu için, parti dışındaki diğer ilerici güçlere sırt çevrilmiş, bunların devrimci potansiyele katkısı küçümsemiştir. Özellikle 1965'ten sonra tek çalışma biçimi olarak «parlamentarizm» benimsenmiş, teşkilat hareketsizliğe itilmiştir. Parti, işçi, köylü hareketleri ve diğer ilerici grupların hareketleri içinde alması gereken öncülük görevini üstlenmemiştir.

— Kadrolaşmaya gidilerek proleterya örgütünü oluşturma yönünde ileri adımlar atılmamıştır.

□ TIP'in karşısına zamanla bir alternatif olarak çıkan ve Milli Demokratik Devrim tezi etrafında toplananların gösterdikleri gelişimi ise şöyle noktalayabiliriz:

— Bugün Milli Demokratik Devrim tezini benimsemiş bulunan sosyalistler, partili olsun olmasın, 1965'e kadar TIP'in destekleyicisi olmuşlardır.

— Bu sosyalistler arasından bir grup, 1965'ten sonra Yön kadrosundaki küçük burjuva öncülüğünü sa-

vunan ideologlarla birlikte TIP'e karşı bir eleştiri kampanyası açmışlardır.

Bu tartışmalar ve eleştirilerin TIP içindeki küçük burjuva sosyalizmine yönelmesi gerekirken, CHP ile güçbirliği, asker-sivil aydın kadroların ilericiliği, kemalistlerle ilişki kurulması konularına ağırlık verilmiştir. Parti içinde işçi sınıfı ideolojisinin hakimiyeti için çalışılmamış, bu konuda eleştiriler getirilmemiştir. Bu ortam içinde TIP, küçük burjuva ideolojisi batağına adanıklı gömülmüştür.

— O dönemde tezlerini «Geniş Cephe» sloganı altında geliştirenler, güçbirliği olarak tabela örgütleri arası güçbirliğini öngörmüşlerdir.

— Giderek «işçi sınıfı öncülüğü»nden bahsolutunmağa başlamakla beraber, işçi sınıfının örgütleniş, politik mücadelesi üzerine somut öneriler getirilmemiştir. Buna karşılık, uzun dönem, bazı küçük burjuva unsurların kuyrukçuluğu yapılmış, CHP'nin peşinde uzun bir süre koşulmuştur. Ancak, küçük burjuvazinin siyasi örgütü haline dönüştüğünü ileri sürdükleri CHP'deki son gelişmeler karşısında ise, ittifakların ancak her sınıfın öz örgütünün kurulmasıyla gerçekleştirileceği gibi gerçek dışı öneriler getirilmiştir.

— Bir dönem, «işçi sınıfının öz örgütü ancak milli demokratik devrimden sonra kurulur» denmiş, daha sonra «milli demokratik devrim işçi sınıfı öncülüğünde gerçekleştirileceği» söylenmeye başlanmış, milli demokratik devrim - milli demokratik hareketler ayırımı varılmıştır.

— Ancak M.D.D. tezi etrafında toplananların, özellikle son yılda kendilerini arındırma sürecine girdikleri göz önünde bulundurulmalıdır. Kendileri «kuyrukçuluk»tan uzaklaştıkları ve pratiklerini de işçi sınıfı ideolojisi ilkelere uyusur hale getirdikleri, işçi sınıfına yöneldikleri ölçüde sağlığa kavuşacaklardır.

Temel İlkeler

Bugün çeşitli kamplara bölünmüş bulunan Türkiye solunda genel bir toparlanmaya gitmek, ideoloji ve örgüt birliğini sağlamak, ancak bilimsel sosyalist tezinin ilkeleri etrafında olabilir. Bunun için, Devrim, Strateji, Taktik, Örgüt meselelerini açmak gerekir.

□ **DEVİRİM MESELESİ:** Devrim bir ülkedeki en devrimci sınıfın, mevcut üretim tarzını değiştirmek üzere müttefiklerinin desteğiyle veya müttefikleriyle birlikte iktidara gelmesidir. Devrim her şeyden önce bir iktidar sorusudur, ve bu iktidar, girdiği aşamanın mülkiyet ilişkilerini getirecektir.

Öyleyse Devrim:

a) Devrimci sınıf veya sınıfların iktidara geçtiği «sıçrama anı»,
b) Yeni iktidarın mevcut üretim tarzını değiştirmek üzere gerçekleştireceği «dönüşüm» dizisinden oluşur.

Bu iki kavram arasındaki diyalektik bağlantı bir an unutmaksızın, Devrim kelimesi özellikle «sıçrama anı»nı temsil etmektedir.

□ **STRATEJİ, TAKTİK VE İTTİFAK-LAR:** İşçi sınıfının devrimci kavgası, ancak stratejik ve taktik meselelerdeki açıklık ile başarıya ulaşır. «Stratejinin konusu, devrimin belirli bir aşamasını temel kabul ederek, proleteryanın başlıca darbesinin doğrultusunu tesbit etmek; devrimci kuvvetlerin uygun surette tertibi (başlıca yedek kuvvetler ve ikinci kuvvetler) planını hazırlamak; devrimin belirli aşaması boyunca bu planın gerçekleştirilmesi için mücadele etmektir... Strateji, devrimin temel kuvvetleri ve bu kuvvetlerin ihtiyaçlarıyla uğraşır. Devrim yeni bir aşamaya her geçişinde strateji de değişir. Fakat belirli bir aşama boyunca, esas itibarıyla strateji değişmez.»

«Taktikğin konusu, nisbeten kısa olan hareketin med ve ceziri, devrimin hızlanması ve yavaşlaması devresinde proleteryanın davranış çizgisini tesbit etmek, eski mücadele ve örgütlenme şekillerinin yerine yenilerini koyarak v.b. çizginin uygulanması için mücadele etmektir... Taktik, stratejinin bir parçasıdır. Stratejiye tabidir ve stratejiye hizmet etmekle yükümlüdür.»

Kapitalist ülkelerde kapitalistler ile proleterya arasındaki çelişki kesindir. Ve ancak işçi sınıfının devrimci kavgasıyla çözülür. Bu yolda işçi sınıfının mücadelesine yardımcı olabilecek ittifaklar meselesi önemsi olabilir. Ama geri buraktığımız ülkelerde, emperyalizmin özel durumu, işçi sınıfı ve örgütünü sosyalizmi kurmak yolunda diğer sınıflarla ittifak yapmağa zorlar. «Yalnız öncü ile başarıya ulaşmak imkânsızdır. Henüz bütün işçi sınıfı ve henüz büyük kitleler öncüyü doğrudan doğruya destekler bir tutum takınmadan, hiç değilse hayırlıhah tarafsızlık tutumu takınmadan

öncüyü tek başına savaşa sürmek, sadece ahmaklık değil, cinayettir de...»

Bütün mesele, nihai hedef sosyalizmi kurmak yolunda, sosyalizm için sürekli mücadelede işçi sınıfının kesin öncülüğünde savaşacak diğer sınıf ve tabakaların nasıl bir araya getirilebileceğini gösteren ittifaklar meselesidir.

İttifaklar meselesi, aynı zamanda, kimlerin düşmanımız, kimlerin dostumuz olduğu meselesidir. Çok dinamik bir gelişim içi de bulunan ve Ortak Pazar olgusu ile çelişkileri daha da belirgin hale gelecek olan Türkiye'de bazı sınıfların strateji içindeki yerini saptayabilmek, ilk anda güçlük arzedebilir. Ama kaba hatlarıyla düşmanımız, emperyalistler ve onun emrindeki işbirlikçi kapitalistler, aracılar, tefeciler ve toprak ağaları ve emperyalizmle bütünleşmiş büyük bürokratlardır. İşçi sınıfının bunlarla uzlaşmaz çelişkisi vardır.

Devrimin öncüsü işçi sınıfının dostları, başta yarı-işçiler, yoksul köylüler olmak üzere köy ve şehir küçük burjuvazisidir. Diğer tabakalar, asgari program çerçevesinde işçi sınıfı örgütünün göstereceği taktik hedeflere uygun olarak, düşmanlarımızla çelişkilerinin arttığı ölçüde düşmanlarımıza karşı mücadeleye çağılır. Eğer gelmezlerse, en azından tarafsızlaştırılmaları için uğraşılır.

İşçi sınıfı ayrıca, devrimci kavganın başarıma açısından, savaşığı emperyalist ülkelerin proleteryanın, emperyalizme karşı milli kurtuluş savaşı veren halkları da dostları arasında sayacaktır.

İttifaklar işçi sınıfının örgütünün öncülüğünde, bu örgütün asgari programı çerçevesinde olur. İttifakların hangi yollarla, ne şekilde kurulacağı meselesi, taktik meselelerdir. Ve bunlar, zaman parçaları içinde geliştirilir. Bütün taktik hedefleri parti gösterecektir.

İşçi sınıfı, yedegine başta yarı-işçiler ve yoksul köylüler olmak üzere toplumdaki diğer ilerici sınıf ve tabakaları arak iktidara gelir. Bu iktidar, işçi sınıfı öncülüğündeki «DEMOKRATİK HALK İKTİDARI»dır. İşçi sınıfı, sonra kesintisiz devrim içinde kendi mutlak iktidarını kurar, ve sosyalist dönüşümleri gerçekleştirir. Demokratik halk iktidarının karakteri, işçi-köylü ittifakının damgasını taşır. «Biz sürekli devrime taraftarız. Yarı yolda durmayacağız...»

Kesintisiz devrimin başından sonuna kadar egemenlik işçi sınıfındadır. Çünkü objektif olarak Türkiye'de devrimci potansiyele sahip tek sınıf, işçi sınıfıdır. Ve her geçen gün, işçi sınıfının devrimci özelliklerini artırmadan yana çalışmaktadır. Türkiye'de işçi sınıfı öncülüğünde olmayan hiçbir hareket, sınıflar arası ittifaklar zeminini yaratamaz ve devrim yapamaz. Böyle olduğu için, devrim, ancak işçi sınıfının öncülüğünde gerçekleştirilebilir.

İşçi sınıfı örgütünün kesin öncülüğünde kurulan ittifakların başarıma olması, işçi sınıfının asgari programının Türkiye gerçeklerinden çıkarılması olmasına bağlıdır. İttifaklarda neler vadedeceğimiz açık olmazsa, başarılı olmayız. Sosyalist militanların ittifaklar meselesini çok iyi anlayıp onu yarı çapında uygulayabilmeleri için, asgari programdaki konuların iyice açıklığa kavuşması gerekir. Slogan ve çağrılarda etkili olabilmek için özellikle ekonomik hedeflerde çok somut olmak ve bunların politik mücadele ile bağlantısını çok iyi kurmak gerekir. Bunlar olmaksızın kitlelere soyut sloganlar vermek ve soyut hedefler göstermek zorunda kalırız. Oysa kitleler soyut hedefler için soyut sloganlar etrafında toplanıp mücadele etmezler.

İttifak kurma sürecinde işçi sınıfı örgütünün iki görevi vardır: Bir yandan diğer sınıf ve tabakaların isteklerinin yetersizliği, eksikliği ve herhangi bir devrimci atılımda işçi sınıfı örgütünün öncülüğü olmaksızın başarıma olmalarının imkânsız olduğunu anlatmak, bu anlatımı somut olaylarla güçlendirmek; («Soyut kitlelere eski iktidarın devrimlerinin kaçınılmaz bir zorunluluk olduğunu, kendi tecrübeleriyle anlama imkânı vermek; devrimci şiarların doğruluğunu kendi tecrübeleriyle kanaat getirmelerine imkân veren mücadele araçlarını ve örgüt şekillerini ileri sürmek: İşte ödev budur.») Öte yandan, kendi asgari programını onlara benimsetebilmek için her yolu denemek.

İşçi sınıfı örgütünün çalışması, ikili bir işlev içinde ele alınır:

TEORİ: (Kuram, Nazariye) Genel olarak bir meseleyi ilgilendiren düşüncelerin bütünü, düşünce alanında kalan bilgi ve bu bilgilerin temel kurallarıdır.

Devrimci açıdan teori, «bütün ülkelerin» işçi hareketlerinin genel şekli ile ele alınan tecrübesidir.

Devrimci kavgayı en doğru şekilde yönlendirebilmek, işçi sınıfının gelecekte nasıl hareket edebileceğini gösterebilmek için mutlaka ve mutlaka teori lazımdır.

«Devrimci teori olmadan devrimci hareket olmaz»

PRATİK: Teorisi hazırlanan bir düşünceyi iş alanına geçirip gerçekleştirmek, uygulamaktır. (Tatbikat)

TEORİ VE PRATİK BİRLİĞİ: Teori ve pratik birbirine sıkı sıkıya bağlıdır.

İçinde yaşadığımız ortamda bir çok olayları ve değişimleri gözetleyerek ilk bilgilerimizi ediniriz. Bu ilk bilgiler, içinde yaşadığımız ortamın ürünüdür.

Çevremizi izleyerek ilk bilgilerimizi edinmeye, «Bilginin algi aşaması» (idrak safhası) denir.

Çevremizdeki olayları gözlemeye devam ederek edindiğimiz ilk bilgilerle, çevremizdeki eşyanın ilk bakışta görünmeyen ilişkilerini, değişim ve gelişmelerin nedenini aramaya yönelir ve kafamızı zorlarız. Bu düşünme ve mantığı-mızı zorlama sonunda değişim ve gelişmelerin nedenini izah eden genel kavramlar ve teoriler ortaya atarız. Buna

bilginin «yargı aşaması» (hüküm safhası) denir.

Sonra vardığımız yargıları günlük hayatta deneyerek doğruluğunu araştırırız. Buna da bilginin pratik içinde doğrulanması aşaması denir.

«Bilgi, pratik ile başlar, pratik yoluyla teori düzeyine ulaşır ve ardından gene pratiğe dönüşmek zorundadır.»

Teori ile pratiğin bu birliği en basit günlük işlerden, en karmaşık felsefi problemlere kadar geçerlidir.

Bazı halk deyimleri bile bu bütünlüğü dile getirir:

— Yapmayan bilmez, bilmeyen yapamaz.

— Kafasız kol, kolsuz kafa işlemez.

Öte yandan, «...Teori devrimci pratiğe bağlanmadıkça hedefsiz kahr... Fakat teori, devrimci pratik ile çözülmez bir bağlık içinde gelişince, işçi hareketinin büyük bir kuvveti haline gelebilir.»

örgüt birliğine çağırıyoruz

görüşler

1. İşçi sınıfı içinde proleter ideolojisinin kesin hakimiyeti sağlanır, işçi sınıfının kesin hedefleri gösterilir. Diğer yandan da, ittifakın gerekleri anlatılır, devrimin demokratik hedefleri açıklanır.

2. İşçi sınıfı örgütü, diğer müttefikler arasında da çalışacaktır. Onların isteklerinin Demokratik Halk İktidarı'nda gerçekleştirileceğini anlatacaktır. Bu müttefikler arasında öncülük yapılır, sloganlar atılır, ajitasyon yapılır, ve devrimci harekete katılmaları sağlanır.

**VE BÜTÜN BUNLAR, SOSYALİST OL-
DUĞUMUZ HIÇ SAKLANMADAN VE
HER FIRSATTA BELİRTİLEREK YAPI-
LIR.**

□ **İŞÇİ SINIFI ÖRGÜTÜ:** Bütün yukarıda saydıklarımız, ancak ve ancak etkin bir işçi sınıfı örgütünün varlığı ile anlam kazanacaktır. İşçi sınıfı partisi şu özellikleri taşıyır:

1. Bilimsel sosyalizmin üzerine inşa edilmiş ve onun devrimci ilkelerine göre çalışır olmak;
2. Teorik - pratik bütünlüğünü sağlayıp, kitlelerle sürekli bağ kurup devrimci eylemlerde en önde yer almak.

3. Eleştiri ve özleştirme mekanizmasını en olumlu biçimde işletmek.

Parti, bilimsel sosyalist teorinin ışığında toplanan işçi sınıfının en bilinçli kesiminden oluşur. Parti çelik disiplinli olup, demokratik merkezîyetçilik ilkelerine göre çalışır. «Proleterler iktidar uğrunda mücadeleye sevk edecek kadar cesur, devrimci bir durumun şartları içinde yolunu şaşırmayacak kadar tecrübeli ve hedefe giden yolda her çeşit kayalara çarpmadan seyredebilecek kadar esnek, mücadeleci bir partiye, devrimci bir partiye zorunlu ihtiyaç, işte buradan gelir.»

Önümüzdeki Devrimci Görevler

Sosyalistlerin görevi, Türkiye'deki biricik sol partiyi, yukarıdaki özellikleri kazanabilmesi için, bütün olanakları sonuna kadar kullanarak zorlamaktır. Bunun yolu, faşist kanunları zorlayarak demokratik hak ve görevleri, sosyalizmi cesurca, bıkmadan, usanmadan anlatmak, Türkiye'ye özgü inceleme ve araştırmalarla taktik meselelere ışık getirmek ve yılmadan savaşmaktır. Eğer elimizden daha ileri imkanlar alınmışsa, görevimiz, önümüzdeki imkanları zorlamaktır. Birlik ve bütünlüğü bozulmuş SOSYALİSTLERİ BİLİMSEL SOSYALİST TEORİNİN IŞIĞINDA İDEOLOJİ VE ÖRGÜT BİRLİĞİNE ÇAĞIRIYORUZ.

Devrimci kavgada başarılı olmak için üç bilgiyle donatılmak zorundayız.

1. Devrimci teorik bilgi,
2. Tarihi bilgi,
3. İçinde bulunduğumuz ortam hakkında derinlemesine bilgi.

Bu üç tür bilgi ile donatılmak yeter mi?

Hayır!
Sosyalistler olarak yalnız davaya inanıp boş oturmamalıyız. Mücadeleci, kavgacı, militan olmalıyız.

□ **TİP İÇİNDEKİ GÖREVLERİMİZ:** TİP içinde bilimsel sosyalist teorinin savunuculuğunu yapmak. İşçi sınıfı ideolojisini benimseyenlerin örgüte katılmalarını ve etkinliğini sağlamak. Örgüt içinde ilk ağızda der eylem grupları oluşturup ideolojik eğitim yapmak. Teşkilat içindeki devrimci unsurlarla bağlantı kurmak, onlara yardımcı olmak. Parti yönetim kademelerinde görev almak. Örgüt içinde işçi sınıfı ideolojisi hakim oluncaya kadar ve olduktan sonra onu

gözbebeğimiz gibi korumak, ama fetiş haline getirmemek. Eleştiriyi ve özleştiriyi iyi öğrenip onları her yerde kullanmak. Her türlü sekte davranışın, sağ ve sol sapmaların karşısında olmak, küçük burjuva uyusukluğuna karşı çıkmak, öncü kadrolar yetiştirmek ve proleteryanın örgütüne yönelmek... Bunlar en başta gelmesi gereken görevlerimiz olmalıdır.

□ **DEVİRİMCİ HAREKET İÇİN-
DEKİ GÖREVLERİMİZ:** Daha somut olarak görevlerimiz çok ağırdır. Her türlü devrimci işçi hareketlerine katılmak, ekonomik mücadelelerine yardımcı olmak, oralarda işçi sınıfına siyasi bilinç vermeye çalışmak. Yani işçi sınıfı içinde ekonomik, politik, ideolojik mücadeleyi geliştirmek. Sendikalar örgütlerini kurmamış işçi gruplarının, özellikle tarım işçilerinin örgütlenmesine çalışmak. Köylü hareketlerine, her türlü toprak, orman, su mücadelesine katılıp onlara gerçek mücadelelerinin yollarını göstermek ve işçi sınıfı ile ittifak yapmalarının gerekliliğini anlatmak. Öğretmenlerin, memurların hareketlerine katılıp onların mücadelelerinin gerekli ama yetersiz, eksikli olduğunu anlatmak, çıkış yolunun işçi, köylü yığınlarıyla ittifak olduğunu sürekli anlatmak. Her türlü anti-emperyalist harekette (NATO'yu protesto, 6. Filo'yu protesto, yabancı şirketleri protesto, emperyalizmin kültür alanındaki etkilerini protesto, yabancı üsleri protesto, Ortak Pazar'a hayır...) en ön saflarda yer alıp, bu hareketleri işçi sınıfının ittifaklar programı çerçevesinde kanallı etmek. Düzensiz şikayetçi her çeşit eyleme (işsizlik mitingleri, pahalılık toplantıları, susuzluk boykotları, gecekondu hareketleri, işportacı mitingleri gibi) katılmak ve bu hareketlerin gerekli, ama sonuç-
alıcı olmadığını, esas çözümün ancak işçi sınıfı ile birlikte getirilebileceğini anlatmak. Demokrati-
tik öğrenci hareketlerinde, anti-emperyalist öğrenci hareketlerinde öncülük yapmak. Gençliğin enerjisini işçi, köylü kitlelerine yöneltmek...

□ **BÜTÜN İŞÇİ ÖRGÜTLERİN-
DE GÖREV ALMALIYIZ:** Bütün tutucu ve gerici sendikalarda bile çalışabilmek için bütün imkanları zorlamalıyız. Diğer işçi örgütlerinde görev almamız, yenilerini oluşturmamız. Kooperatiflerde mücadele vermek, çeşitli kültür ve sanat örgütlerini kazanıp yönlendirmeli, bütün buralarda işçi sınıfı ideolojisinin ve onunla beraber hareketin gerekliliğini yaymalıyız. Gençlik örgütlerinde çalışmalıyız. Sürekli yeni kişiler kazanıp eğitmeliyiz. Çeşitli yayın organlarında sesimizi duyurabilmeliyiz.

□ **İŞÇİ SINIFININ KENDİ MILİ-
TANLARINI YETİŞTİRMELİYİZ:** İşçi sınıfının kendi militanlarını, liderlerini oluşturmamız. Köylü mili-

tanlar yetiştirip, bunlarla sürekli bağlantı kurmalıyız.

□ **DEVİRİMCİ EYLEMİMİZİN BAŞARISI:** Devrimci eylemimizin başarı ölçüsü, kitlelerle kuracağımız bağlar olmalıdır. Bütün yukarıdaki eylemlerde, kitleyi çok iyi yakalamak, kitlelerdeki dağınık düşünceleri kitle ile beraber toparlayıp sistemleştirmek ve bilimsel sosyalist teoriye en yakın biçimde kitlelere mal etmek, somut hedefler göstermek, halkın anlayacağı tekrarlayacağı somut karikatürlü kampanyalarla, duvar afişleriyle, duvar gazeteleriyle, kitlelerin çok sevdiği, kullandığı deyim ve tekerlemelerle meseleyi anlatmak, kendiliğinden gelme hareket kuyrukçuluğu yapmaktan kaçınmak, ajitasyon ve propaganda yoluyla yeni hareketler kotarmak. Bütün bu hareketlerde yalnız slogan atıcı olmaktan kaçınmak... Propaganda ve eylemde sürekliliği sağlamak. Devrimci disiplini her yerde savunmak. Saffarımızın arılığını korumak, en dikkat edeceğimiz hususlar olmalıdır.

«Sosyalist bilinç, proleter sınıf mücadelesine dıştan ithal edilmiş bir şeydir... Bilimin taşıyıcısı, proleterya değil, burjuva aydınlar zümresidir.» Böyle olunca, bu bilinci taşıyan küçük burjuva aydınlarının kitlelerle çalışırken, her şeyden önce «bizim arzularımızdan değil, hattâ tarihi dogmalardan değil, kitlelerin ihtiyaçlarından başlamak» ilkesini asla unutmamaları gerekir. Propaganda ve örgütlenme mücadele içinde olacaktır. Mücadelemiz, ancak bu yollardan geçtikçe başarıya ulaşacaktır.

Ayrıca, çok çekici sözler söyleyebiliriz. Çok parlak sloganlar atabilir, doğru kararlar alabilir, çok yerinde eleştiri ve özleştirme yapabiliriz. Ama bütün bunlar, kâğıt üstünde, masa başlarında, sigara dumanlı odalarda kaldıkça, bir hiçtir. **DEVİRİMCİLİĞİN ÖLÇÜSÜ, KİTLELERLE BERABER, ONLARDAN ÖĞRENEREK, ONLARA ÖĞRETEREK EYLEMDE BULUNMAKTIR.** Kendimizi, yazıp konuşmalarımızla değil, somut eylemler içinde yaptıklarımızla ve ikisi arasındaki ilişkilerle eleştirmek tek ölçüt olmalıdır. Ve unutmayalım ki. **DEVİRİMCİNİN GÖREVİ DEVİRİMYAPMAKTIR.**

Türkiye Gerçeklerine Yönelmek

Yukarıdaki ilkelerin çerçevesinde, kısa zamanda açıklik kazandırmamız gereken bir yığın konu, yapmamız gereken bir yığın iş var. Genel olarak tekelleri kapitalizm, milli burjuvazi, bürokrasi, küçük burjuvazi, kapitalizm öncesi üretim biçimleri, doğu meselelerine açıklık kazandırmak zorundayız.

Partinin taktik meselelerde, programlarında başarılı olabilmesi için, özel olarak da şu meseleler açıklıkla ortaya konulmalıdır:

Türkiye'de işçi sınıfının nicel durumu, nitelikleri, ekonomik hedefleri, köy ile ilişkileri, sanayileşme ve proleterleşmenin durumu, sendikaların durumu, işçi sınıfını bilinçlendirme yöntemleri, genel olarak nisbi ve mutlak fakirleşme, toprak işgallerinin durumu, ta-

İşte CHP demokrasisi

□ Bir meclis düşünün... Orada çoğunluk olan bir iktidar grubu, bir de muhalefet grubu var.

Muhalefet grubu sözcüsü gündemdeki mabzaba hakkında görüşünü belirttiikten sonra mabzabanın tehirini talep ediyor, konu evvelce çok tartışılmalara sebep olduğu için bir yanlışlık yapılmaması için meclis üyeleri tarafından iyice incelenmesini istiyor. Fakat tehir teklifi çoğunluk grubunca reddediliyor.

Bu arada muhalefet grubu sözcüsü usul hakkında söz istiyor. Çoğunluk Grubu mensubu meclis başkanı ona söz vermiyor. inzibat heveslisi komandoları muhalefet sözcüsünün ve üyelerinin üzerine çullanarak tekme tokat meclisten atıyorlar.

Bu meclis, 1969 Türkiye'sinin, son ayının 29'undaki İstanbul Belediye Meclisi'dir. Muhalefet üyelerini tekme tokat dışarı atan, muhalefeti bela olarak niteleyen, usul hakkında dahi söz vermeyen çoğunluk grubu, CHP'dir. Dayakla sindirilmek istenen ise TİP'tir.

Ve bir gün önceki gazetelerin manşeti: «Demokrasi düşmanlarına ve kaba kuvvete CHP karşıdır.» İnziba: Genel Sekreter Bülent Ecevit.

Peki Bay Ecevit, başağımdaki on santim uzunluğunda iki tekme çürüğü ve meclisten tekme tokat dışarı atılışınız kaba kuvvet değil de ne? Tek kelime ile barbarlık!

CENGİZ YÜKSEL
(TİP Belediye Mec. Üyesi)

Kara bir gün daha

□ Bir işimiz daha şehit oldu. Vuran kim? Polis. Neden vurdu? Evet, aynı sınıftan bu iki insanı birbirine kırdıran, vurduran, kahrettiyen aradaki bu kalıpe kim? Kardeşi kardeşe düşman eden, aynı geçim uğrunda diniden, sömürülen sınıfın iki insanını birbirine yediren, kalıpe kasığında yatan bu düzenin yaydığı soysuz kapitalist, gayrimillî burjuva, şunu iyi bilisin ki, sırtını dayayarak seni sen eden bu düzenden faydalanan uzun sürmeyecektir.

Sen mesut ol... Sen müsterih uyu kardeşim...

Sen ve senin gibiler, bu davanın tarihine altın yazılarda geçeceksiniz. Dökülen kanlarınız Türkiye işçi tarihinin sembolü olacaktır. Ölümünle elinden düşen bayrağı hedefine yarmak için kapıp hedefe koşan çok. Evet! Düşülecek, kalkılacak, gene düşülecek, fakat mukaddes emanetimiz olan bu bayrak bir gün gelecek, gönderine takılacaktır. Bundan hiç şüphen olmasın, aziz şehit kardeşim.

NEBİL SEZER
(Şehremeni — İstanbul)

rimda kapitalistleşme ve mülksüzleşmenin durumu, tarım kapitalistlerinin yapısı, gelişen dinci anti-semitizm ve anti-kapitalizm akımlarının durumu, lumpen-proleteryanın durumu, esnaf ve zanaatkarların durumu, şehir küçük burjuvazisinin ideolojik yapısı, emperyalizmin Türkiye'deki stratejisi ve örgütlenmesi; Doğu meselesinin ayrıntılı biçimde ortaya konulması, emperyalizmin Ortadoğu'daki durumu, düşmanlarımız emperyalist ülkelerdeki gelişmelerin ve proleteryanın durumu, Türkiye'deki bütün karşı-devrimci örgütlenmeler ve taktikleri, partiin geçmişteki hataları ve içinde bulunduğu durum, teşkilat üstüne yeni teklifler, somut eylemler...

İşte yapmamız gerekenler!..

Bütün sosyalistleri göreve çağırıyoruz.

DEVİRİMCİNİN GÖREVİ DEVİRİM YAPMAKTIR!

SOSYALİSTLER ARASI TARTIŞMA VE BİRLİK.

SOSYALİSTLER ARASI ELEŞTİRİ VE BİRLİK.

DOSTLARIMIZA KARŞI ÇAĞRI VE SÜREKLİ ELEŞTİRİ.

DÜŞMANLARIMIZA KARŞI AMANSIZ MÜCADELE.

Bugün Türkiye'de, İran'da, Irak'ta, Lübnan'da, Filistin'de, Arabistan'da, Mısır'da emperyalizme karşı savaş verilmektedir. Bu ülkelerin bir kısmında ilerici, anti-emperyalist iktidarlar başa geçmiş ve emperyalizmin nüfuzunu tasfiye etme yolunda etkin çalışmalara girişmişlerdir. Ama bu ülkeler dahil, bütün Ortadoğu'daki temel mesele yığınların aktif olarak kavgaya sokulması, işçi ve köylülerin örgütlenmesini sağlayarak işçi sınıfı ideolojisi öncülüğünde halk savaşlarının gerçekleştirilmesidir. Bu nedenle, Ortadoğu'da proleter ideolojisi, bugün öncü durumda olan küçük burjuva ideolojisinin yerini almalı, sovenist eğilimlere karşı dikkatli olunmalı, etnik gruplar ve azınlıklar meseleleriyle, devrimci meseleler arasında bir birlik sağlanmalıdır.

□ Ortadoğu devrimci çemberini kurmak yolunda çalışalım

Ortadoğu'da emperyalizme karşı ortaya çıkan bugünkü bölgesel durumu biz Ortadoğu devrimci çemberi olarak adlandırıyoruz. Bu çember, Türkiye, İran, Suudi Arabistan, Yemen, Umman, Aden, Kuveyt, Lübnan, Mısır, Ürdün, Filistin, Kıbrıs, Irak ve Suriye'yi içine almaktadır. Ortadoğu devrimci çemberi, Ortadoğu'daki devrimcilerin emperyalizme karşı oluşturdıkları çemberdir. Ortadoğu'da emperyalizme kesin dar-

Emperyalizme Karşı Ortadoğu Devrimci Çemberi Kurulmalıdır

be, bu çemberin güçlüğü oranında vurulabilecektir.

Filistin komandolarının kurtuluş mücadeleleri, 1969'un son günlerindeki Rabat Toplantısı ve dört hücumbotun İsrail tarafından kaçırılması olayları da göstermektedir ki, Ortadoğu, 1970 yılının en hareketli bölgelerinden biri olacaktır. Bu hareketliliğin merkezi, hiç şüphesiz, Filistin'dir. Filistin'deki kavga, egemen güçler tarafından bugüne kadar hep Arap-Yahudi meselesi olarak gösterilmiştir. Oysa bu mesele, tüm Ortadoğu ülkelerinin meselesidir. Emperyalizm, Ortadoğu'daki çıkarlarını hammadde ve mamul madde pazarlarını, petrol kaynaklarını gözden çıkarmadan ne Kıbrıs'taki üslerini bırakacaktır, ne Türkiye'den gidecektir, ne de İsraili savaş çılgınlarını sonuna kadar desteklemekten vazgeçecektir. Bunun için Filistin Meselesi kendi içinde bir mesele olarak değil, emperyalizmin en yoğun faaliyet alanı olan Ortadoğu Devrimci Çemberi içinde ele alınmalıdır.

□ Ortadoğu halklarının savaşı emperyalizm ve onun maşası kolonyal siyonizme karşıdır

Bugün İsrail siyonist kolonyalizminin (bölgesel yayılmacılık) ve başta Amerika ile İngiltere olmak üzere emperyalizmin ortak bir hedefi vardır. Amaçlarına ulaşabilmek için Ortadoğu'daki ülkeleri çok zayıf bir durumda ve bölünmüş olarak tutabilmek. Emperyalizm, amaçlarını gerçekleştirebilmek için bir yandan İsraili desteklemekte, öte yandan İsrail'e küfreden görünen gerici Arap hükümetlerini elinde tutmak istemektedir. Bu karışık politika, Ortadoğu'da egemenliklerini sürdüren gerici hükümetlerin ve onu elinde tutan egemen sınıfların işine yaramaktadır. Tek hedef olarak İsrail Devleti'nin yıkılmasını gösteren ve bunun için de sürekli olarak silahlanan bu oligarşiler, gerçekte kendi durumlarını, statükoyu korumaktan başka bir şey yapmamaktadırlar. Ama bu durum, Haziran 1967 yenilgisiyle değişmiş ve su üstüne çıkmıştır.

□ Emperyalizm ile kolonyalizmin yanında egemen sınıflarla da mücadele unutulmamalıdır

Günümüzde Ortadoğu devrimcileri bir yandan emperyalizme ve onun maşası siyonist kolonyalizme karşı savaşırken, öte yandan da egemen sınıflara karşı savaşmak zorundadırlar. İşte bu noktada millî mücadele ile sınıf mücadelesi iç içe girmekte ve ayrılmaz bir bütün oluşturmaktadır. Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi gibi marksist-leninist örgütlerin ortaya çıkışı, bu durumun sonucudur.

Bugün eğer Ortadoğu'da emperyalizme ve siyonizme karşı bir birlik kurulacaksa, bu birlik, Arap düzenleri arasında değil, Ortadoğu halklarının silahlı örgütleri ile Ortadoğu yığınlarının proleter öncüleri arasında kurulacaktır. Ve bu birliği sağlayacak olan ideoloji de, küçük burjuva milliyetçiliği değil, proleter ideolojisi olacaktır. İşçi ve köylülerin örgüt-

lenmesini sağlamak ve işçi sınıfı ideolojisinin öncülüğünü gerçekleştirmek halk savaşlarını muvaffak kılmak tek çıkartı olarak görülmektedir.

□ Emperyalizm ah tapotunun bir kolunun kesilip bir ülkeden kovulması yeterli değildir

Öte yandan, Ortadoğu Devrimci Çemberi içinde etnik meseleler de hayli önem kazanmaktadır. Özellikle son zamanlarda Irak ve Suriye'de gelişen Kürt hareketleri, Kıbrıs'taki Türk-Rum anlaşmazlığı çok dikkatle ele alınmak zorundadır. Örneğin Kıbrıs'ta «Böl ve Yönet» politikası izleyerek Kıbrıs halklarını birbirine düşüren, bir yığın örgüt ve siyasi parti kurduran emperyalizme karşı devrimcilerin çok değişik taktikler kullanması gerekmektedir. Ortadoğu Devrimci Çemberi içinde devrimciler, bütün ırkçı, sovenist eğilimlere karşı amansız bir mücadele vererek devrimci safların etnik meseleler yüzünden dağılmasını önleyip, «ulusların kendi kaderlerini tayin etme» ans ilkesi etrafında, «halkların kardeşçe ve özgürce bir arada yaşaması» ilkesini savunarak, azınlıklar meselelerine devrimci birlik ve dayanışma içinde çözümleri aramak zorundadırlar. Bu gelişim içinde Türkiye devrimcileri, Türkiye'nin doğusundaki hakim çelişkinin Türk ve Kürt halkları arasında olmayıp, Türk ve Kürt emekçi halklarıyla emperyalizmin işbirlikçisi durumundaki Doğulu ve Batılı egemen sınıflar arasında olduğu gerçeğinden yola çıkarak Doğu meselesine eğilmeli ve meseleyi Ortadoğu Devrimci Çemberi içinde ele almalıdırlar.

Emperyalizm Ortadoğu'da bir ah tapot örneği kollarını yaymış, Ortadoğu ülkelerini sömürmekte, İsrail siyonizmi aracılığıyla Ortadoğu'da köprübaşını sağlamlaştırmaya çalışmaktadır. Ayrıca en gerici ideolojileri destekleme, özünden sapıtırılmış gerici bir dinci ideolojiyi Suudi Arabistan'daki Aramco gibi uluslararası şirketler yoluyla örgütlemeye çalışmakta-

dır. ABD öncülüğündeki emperyalizm, bir yandan Ortadoğu ülkelerini ekonomik olarak sömürüp onları tekelci kapitalizmin bir parçası haline getirirken, bir yandan da bu ülkelerdeki devrimci ve anti-emperyalist bütün hareketleri en başından bölmek, hedefinden sapırmak için her türlü tedbiri almaktadır. Ortadoğu'daki emperyalizmin bir kolu kesilse bir ülkeden emperyalizm kovulsa bile, ah tapot bir süre sonra komşu ülkelerdeki diğer kollarıyla o ülkeyi tekrar kuspatacaktır.

Amaç, Ortadoğu'da emperyalizmi bütün kendine bağlı unsurlarıyla beraber yoketmek olmalıdır. Bu gerçek karşısında, Ortadoğu'daki devrimcilerin dayanışma içinde bulunmaları şarttır. Bu amaçla Ortadoğu devrimcilerinin zaman zaman bir araya gelip, millî özellikleri ve unsurları göz önünde tutarak, devrimci kavganın bütün stratejik ve taktik meselelerini tartışıp, emperyalizme kesin darbeyi vurmak yolunda bölgesel ortak hedef ve taktikleri görüşmeleri gerekir. Bunun için Ortadoğu devrimcileri Ortadoğu ülkelerinin:

1. Sosyo-ekonomik yapıları,
2. Sosyalist güçleri ve örgütleri,
3. İşçi-köylü hareketleri,
4. Milliyetçi hareketleri,
5. Solcu görünen devrimleri,
6. Öğrenci hareketleri,
7. Emperyalist güçler karşısındaki yerleri, hakkında kısa zamanda bilgi edinmek zorundadırlar. (ANT)

NEVZAT ÜSTÜN

Türkiye'deki Amerika

Birinci basımı kısa bir süre içinde tükenen «TÜRKİYEDEKİ AMERİKA»nın genişletilmiş ikinci basımı çıktı... Türkiye ile Amerika arasındaki ilişkileri ele alan ve Emperyalizmin soysuzluğunu, Emperyalizmin Türk halkına karşı işlediği cinayetleri eleştiren bu kitapta günümüz Türkiye'sinin önemli sorunlarını göreceksiniz...

TÜRKİYE'DEKİ AMERİKA yayımlandıktan kısa bir süre sonra Sovyetler Birliği'nde çevrilmiş ve kitap olarak basılmıştır... Önlü karikatürizminiz Turhan SELÇUK'un karikatürleri ile I. ve II. ciltler bir arada 15 TL.

Bütün kitapçılarda bulunur... Genel Dağıtım: GE-DA. Nu-ruosmaniye...

Ant Der: 683

14 Arap ülkesinin katıldığı Beşinci Arap

Zirve Toplantısı geçtiğimiz haftalarda, Fas'ın başkenti Rabatta yapılmış ve daha önceden beklenildiği gibi, kesin sonuç alınmadan dağılmıştır.

Arap ülkeleri arasında bundan önce, 1964 Haziran'ında Kahire'de, 1964 Eylül'ünde İskenderiye'de, 1965 Eylül'ünde Kazablanka'da, 1967 Eylül'ünde Hartum'da zirve toplantıları yapılmış, ama bazı mali yardım kararları dışında Arap ülkeleri birliğini sağlayacak hiçbir bağlayıcı sonuca varılamamıştı. Bir yanda antiemperyalist dış politika izleyen devletlerin, öte yandan da emperyalist ülkelerin desteklediği gerici devletlerin katıldığı toplantılardan elbette sağlam sonuçlar beklenemezdi. Ne var ki, şimdiye kadar toplantılar, çatışmalar, kulisler, pazarlıklar bir iki bildiri ile sona erdirilip, anlaşmazlıklar dünya kamuoyundan gizlenirken, Beşinci Arap Zirve Toplantısı bu gelenegi yıkmış, Arap ülkeleri arasındaki anlaşmazlıklar gözler önüne sermiştir.

Beşinci Arap Zirve Toplantısına Fas, Ürdün, Lübnan, Ceza-yir, Suudi Arabistan, Sudan, Libya, Mısır, Yemen, Güney Yemen, Kuveyt devlet başkanlarıyla, Suriye, Tunus ve Irak delegeleriyle katılmışlar, ayrıca Filistin Kurtuluş Örgütü Başkanı Yassir Arafat başkanlığında bir grup Filistinli komando la toplantıyı izlemiştir.

Yemen ile Suudi Arabistan arasındaki anlaşmazlığın gündeme alınıp alınmaması 48 saat tartışıldıktan sonra gündem şöyle tesbit edilmiştir: 1) Arap dünyasının bütün güçlerinin harokete geçirilmesi, 2) Filistin

YASİR ARAFAT

— Silahlı mücadele şart —

Dergisi, bundan böyle bu konularda okurlarına sürekli bilgi verecektir.)

Bütün devrimciler, hep birlikte: EMPERYALİZME KARŞI ORTADOĞU DEVRİMCİ ÇEMBERİNİ OLUŞTURALIM.

ORTADOĞU DEVRİMCİ ÇEMBERİ İÇİNDE PROLETER İDEOLOJİSİNİ ÖNCÜ KILALIM.

Yılın Olayı

VIETNAM HALKININ ZAFERİ

Geçtiğimiz haftalarda, ABD Başkanı Nixon, Vietnam karşıgerilla teorisyeni Sir Robert Thompson'un tekliflerine uyarak Nisan ayının başına kadar Vietnam'dan 50 000 Amerikan askerinin daha çekileceğini söylemiştir.

ABD'nin Vietnam'daki asker sayısı 1969 Ocak - Haziran ayları arasında 549 500 iken, Ağustos'ta 524 500'e, Aralık ayında da 484 000'e düşmüştür. Nixon'un bu yeni kararı ile Nisan ayında Vietnam'daki Amerikan askerinin sayısı 434 000'e inecektir. Amerikalıların 1970 Nisan - Aralık arasında 230 000 askeri daha geriye çekecekleri söylenmektedir.

ABD'nin Vietnam'dan geriye dönüştü Vietnam halkının olağanüstü zaferidir. Amerikan basını istediği kadar, 1960-70 yılları arasındaki on yılın olaylarını sayarken zıvalasın, son on yılın bir tek olayı vardır: Vietnam Halk Kurtuluş Savaşının Zaferi, savatığı ülkenin 500 000 insanını yürütüp, savatığı düşman ülkenin Adalet Bakanlığının direğine kendi bayrağını astıran Vietnam halkının ekonomik politik ve ideolojik zaferi.

Arap Zirve Konferansı Ortadoğu'da safları kesinlikle ortaya çıkardı

Kurtuluş Hareketinin desteklenmesi, 3) İşgal altındaki topraklarda faaliyet gösteren Filistin direnme kuruluşlarına yardımında bulunulması.

Özellikle 1967 toplantısından bu yana Arap dünyasındaki değişimleri anlatan konuşmalarla başlayan müzakereler devam ettikçe, anlaşmazlıklar yavaş yavaş ortaya çıkmış ve gerici Arap devletlerinden Suudi Arabistan ile Kuveyt'in silahlı mücadele yapanlara yeterli yardımcı yapamayacaklarını belirtmeleri üzerine toplantı iyice çıkmaza girmiştir. Önce Irak ve Yemen, sonra Mısır, Libya ve Sudan heyetleri toplantıyı terketmiş ve Beşinci Arap Zirve Toplantısı ortak bir bildiri bile yayınlamadan dağılmıştır.

«Fiyasko» diye nitelendirilen Beşinci Arap Zirve Toplantısının olumlu sonuçlarını Mısır'ın resmi organı El Ahrâm şöyle sıralamaktadır:

□ Hartum iktisadi uygulama anlaşması yürürlükte kalmış ve Ortadoğu anlaşmazlığı ile diğer Arap devletlerine nazaran daha uzaktan ilgisi olan üç Kuzey Afrika Devleti askeri yardımda bulunmuştur.

□ Toplantıda hiçbir Arap ülkesinin yardım için sıkıştırılmaması ve az yardım yapan ülkelere karşı propaganda kam-

panyası açılmaması kararlaştırılmıştır.

□ Toplantıda, Ortadoğu ihtilafına diplomatik çözüm aranması yoluna gidilmemiştir, çünkü toplantıya katılmış olanlar diplomatik çözüm için vaktin artık çok geç olduğunu müdrik-tirler.

□ Suudi Arabistan, Libya ve Kuveyt, Ürdün ve Mısır'ın alacağı silah ve askeri malzeme için 840 milyon T.L. değerinde yardım vereceklerdir.

Aktif mücadele içinde olan guruplar Beşinci Arap Zirve Toplantısından zaten hiçbir sonuç beklememekteydi. Nitekim, Beyrut'ta yayınlanmakta olan El Hürriye Gazetesi'nin, 1.12. 1969 tarihli sayısında Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi'nin yayınlamış olduğu bildiride şöyle denilmektedir:

«İsrail ve onun destekçisi güçlere karşı çatışmanın şiddetlendirilmesi, ekonominin askerileştirilmesi, toplumun madde ve beşeri imkanlarını seferber etmek için halk yığınlarının örgütlenmesi, silahlandırılması, demokratik özgürlüklerinin serbestisi yolunda smıfsal, siyasal ve askeri alanlarda köklü dönüşümler yapılması, İsrail ve emperyalizme karşı girişilecek uzun vadeli silahlı halk savaşına hazırlanmak için özellikle polis

ve ordudaki karşı devrimci güçleri temizlemekle iç durumu düzeltmenin yanısıra tüm Filistin ve Arap Milli Kurtuluş Hareketleri ile ilişkiler kurulması gerektiği halde, küçük burjuva Arap düzenleri bunları yapmadan, Arap Zirve Toplantılarına sığarak, emperyalizm ile işbirliği halinde ve ona bağlı olan gerici Arap düzenlerinin kulislerinde çözümleri aramaya, uyuşturucu ve aldatıcı beyanlar peşinde koşmaya başlamışlardır.»

Bir çok ülke Beşinci Arap Zirve Toplantısı'na «topyekun savaş» isteği ile gelmek için hazırlık yapıyordu. Ama ABD'nin önceki yıllarda hazırladığı, Sina Yarımadası'nı Mısır'a bırakarak, fakat Ürdün ve Suriye topraklarından söz etmeyen barış planını Rusya kanalıyla iki ay önce Birleşik Arap Cumhuriyeti'ne göndermesi, daha çok siyasi çözüm peşinde koşan gerici Arap ülkeleri için bir koz oldu. Nasır, ABD planını «Arapları parçalamak için tertip edilmiş bir manevra» şeklinde nitelendirip reddedince, ABD, Amerika, İngiltere, Rusya, Fransa ile dörtlü barış görüşmelerine girişildi. Öte yandan Mısır'ın silah yardımı alabilmek için Rusya'ya gönderdiği heyetin, silah yerine «siyasi çözüm» teklifi ile geri dönmesi Mısır'ın

savaş konusunda çok kesin konuşmasını etkiledi.

Gerçekte Beşinci Arap Zirve Toplantısı başarılı olmuştur. Toplantının siyasi açıdan fiyasko olması hiç önemli değildir. Zira parçalanmalar eskiden beri vardı. Parçalanmaların, kamplaşmaların su üstüne çıkması, Arap milli kurtuluş hareketlerinin geleceği açısından çok yararlı olmuştur. Beşinci Arap Zirve Toplantısı ile birlikte dini temellere dayanan bütün birlik yaratma çabaları iyice çökmüş, toplantının sonucu ile birlikte gerek toplantı sırasında, gerekse toplantı sonrasında rastlayan günlerde İsrail'in Arap topraklarını bombalaması, Arap topraklarının ancak ve ancak silahlı bir mücadele ile kurtulabileceği tezini güçlendirmiştir. Bu toplantı ile birlikte ayrıca Mısır ile Cezayir'in arası düzelmiş, Libya'nın da onlara katılmasıyla daha güçlü bir cephe oluşmuştur. Toplantı, Filistin Kurtuluş Örgütü ve silahlı mücadele yapanlar için de çok iyi bir propaganda merkezi olmuş, silahlı mücadelelerin paraca desteklenmesini sağlamıştır. Beşinci Arap Zirve Konferansı'nın bu şekilde sonuçlanması, Arap Halklarının Kurtuluşu yolunda çarpışanlar için ileri bir aşamadır.

Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi

Bilindiği gibi Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, çeşitli örgütlerin birleşmesinden meydana gelmiş bir cephe'dir. Bu cephe 1967 Haziran Yenilgisi ile kendi içinde sarsıntılar geçirmiş, zamanla bu cepheden kopmalar olmuştur. Kopmalar, Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin Haziran Yenilgisini tartıştığı toplantılarda kendilerine ideolojik temeller bulmuştur. Bu toplantılardan sonra sol eğilimleri ile temayüz eden bir grup Demokratik Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'ni oluşturmuştur.

Gittikçe gelişen Demokratik Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin amaçlarını şöyle özetleyebiliriz:

Gerilla örgütlenmesi işgal altındaki yerlerde içerdem olmalıdır. Gerilla savaşlarının halk savaşına dönüşmesi için halkın bilinçlenmesi, örgütlenmesi ve silahlanması gerekir. Bu da proleter bir örgüt kanalı ile sağlanır. Bu örgüt bir teoriye ve olayları bilimsel açıdan değerlendiren niteliklerine sahip olmalıdır. Örgütün ideolojisi proleter ideolojisi olacaktır.

Ürdün'deki direnme örgütlerinin proleter ideolojisi sahibi olmaları ve Ürdün halkının sınıfsal bilinçlendirilmeleri sağlanmalıdır.

Arap halkları emperyalizme, kapitalizme ve siyonizme karşı bilinçlendirilmelidir. İsrail'e karşı verilecek savaş alanı genişletilmelidir. Çünkü bu savaş tüm Arap ülkelerindeki emperyalizmin çıkarlarına karşı olacaktır. Bu nedenle devrimci Arap örgütleriyle sıkı ilişkiler kurulmalıdır.

Dünya üzerindeki devrimci hareketler birbirini etkiler ve destekler. Zaferleri ve kayıpları birdir. Demokratik Filistin Halk Kurtuluş Hareketi, Üçüncü Dünya ülkelerindeki devrimlerden biridir. Bu nedenle Üçüncü Dünya ülkelerinin gerçek solcu örgütleriyle ilişki kurulmalıdır.

Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi, Ortadoğu'daki devrimci kavga içindeki yeni bir aşama. Ortadoğu halklarının kurtuluşunu müdeleyen yeni bir harekettir.

FİLİSTİN'DE SİLAHLI ARAP MÜCAHİTLERİ

— Emperyalizme ve müttefiklerine karşı silahlı mücadele —

LIBYA'DA ÖSLER

Libya'nın en kuvvetli adamı Muamemer Gaddafi, geçtiğimiz günlerde Libya'daki Amerikan ve İngiliz üslerini kaldıracaklarını ilan etmiş ve Wheelus Amerikan Üssü ile Tobruk ve El Aden'deki İngiliz üslerinin boşaltılması için hemen görüşmeler başlamıştır. Gaddafi'nin «toplantılardan sonuç alınmazsa, üsleri zorla zaptederim» sözleri üzerine, ABD yetkilileri «Biz zaten 1971'de kaldıracaktık» diyerek, Libya'nın yeni yöneticileri ile iyi geçinmek niyetinde olduklarını ortaya koymuşlardır.

Muamemer Gaddafi ayrıca, bira ve viskinin yasaklandığını, yollardaki ve duvarlardaki yabancı kelimelerin silineceğini, bazı bankaların millileştirileceğini, İngiltere ile daha önceden yapılan bir askeri anlaşmanın durdurulduğunu açıklamıştır.

Öte yandan Libya İhtilal Konseyi Başkanı'nın, Libya milli gelirinin % 80 ini teşkil eden ve 38 değişik İngiliz ve Amerikan firması tarafından kontrol edilen petrol konusunda çok keskin sözler söylemekten kaçındığı görülmüştür.

Son haberlere göre ABD, Libya'daki üstünü 1970 yılı içinde boşaltacaktır.

İşçilerinin gelirlerinin % 4,6 oranında artacağını söylemiştir. Baibakov'a göre, 15 yıl önce Rusya'daki her 100 ailede 61 radyo, 21 çamaşır makinası, 11 buzdolabı var iken, 1970 yılında bu rakamlar 71, 52 ve 32 ye yükselecektir.

AMERİKA'DA İHTİTAL ANDI İÇİLDİ

Amerika'daki, Demokratik Toplum için Öğrenciler Derneği'nin (SDS) en militan kollarından birinin yıllık toplantısında yüzlerce genç düzeni

ihtilalci yollardan değiştirmek için anı içmişlerdir.

Polisler karşı yeni yöntemlerin konuşulduğu, yeni şiddet yollarının geliştirildiği toplantıda, SDS Başkanı bütün radikal gurupları, Amerika'daki ırkçı düzeni yıkmak için birliğe çağırması ve şiddet yollarının artırılacağını söylemiştir.

İTALYA'DA GREVLER

İtalya'da bütün ülke çapına yayılan grevler sona ermiş gibi gözüküyorsa da, çok yakında tekrar bir grev dalgası başlayacaktır.

Çalışma bakanının aracılığı ile günlerdir devam eden müzakereler ve pazarlık sonunda metal işçileri ücretlerine zam, çalışma saatlerinin haftada 40 saate indirilmesi ve iş şartlarının düzeltilmesi gibi isteklerini elde etmişlerdir. Metal işçilerinin zaferi İtalya'daki işçi grevlerinden bir örnektir.

İşçi sınıfı arasındaki kıpırdanmalar bitmiş değildir. Başta ulaşım işçileri olmak üzere, işçiler tekrar seri grevlere girişeceklerdir.

E. VARGA

20. Yüzyıl Kapitalizmi
(Çev: Uğur Kökten)

Sovyet asıllı ünlü Macar iktisatçısının kapitalizmin iç yüzünü anlatan bu özlü eserini, bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Köprü Yayınları
Ant Der: 685

SOVYET BÜTÇESİ

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin Yüksek Sovyet'i geçen haftalarda 1517 delege ile toplanarak 1970 bütçesini kabul etmiştir.

Sovyet Rusya'nın 1970 bütçesinde askeri harcamalarda çok az miktarda azaltma yapılmıştır. Toplantılarda Sovyet Başplancısı Nikolai Baibakov, 1970 yılında fabrika işçileri ve hizmetlilerin gelirlerinin % 3, toprak

İKİ YENİ KİTAP FİLİPİNLER GERİLLA SAVAŞI

William J. Pomeroy

KABA KUVVET
FELSEFESİ

Dr. Çetin Yetkin

Toplum Yayınevi
ANKARA

Ant Der: 684

Devrimci Teorinin Işığında Sanatta Devrimci Kavga

Her toplumun kendi politika ve sanat ölçüleri vardır. İktisadın arasındaki ilişki nedir? Soyut, tartışmasız, değişmeyen bir politika olduğunu kabul etmediğimiz gibi, soyut, tartışmasız, değişmeyen bir sanat olduğunu da kabul etmiyoruz. Her sınıfı toplumunda, her sınıfın kendi özel ve politik ölçüleri vardır. Sınıflar, politik ölçülerini birinci sraya, sanat ölçülerini ise ikinci sraya koyarlar. Burjuvazi, sanat değerleri ne kadar yüksek olursa olsun proleter sanat ve edebiyatı reddeder. Proletarya eski ve yabancı yapıtları kendi politik ölçülerine göre değerlendirmeli, onlara karşı devrimci özlerine bakarak tutum almalıdır.

«Biz, politikayla sanatın, öyle biçimin, devrimci politik öyle olgun sanatçı biçiminin kaynaşmasını istiyoruz. Sanat değeri olmayan yapıtlar, ne kadar devrimci olurlarsa olsunlar, güçsüzdürler. Bu yüzden sapık politik düşünceler taşıyan iyi sanat yapıtlarına olduğu gibi, renksiz, kuru bir biçimde doğru politik düşünceleri savunan kötü sanat yapıtlarına da karşıyız.»

Mao, yukarıdaki düşüncesiyle kültür, sanat ve bunların politikayla ilişkileri konusunda kesin ve düzenli görüşlerini 1942'de Yanan'da yaptığı konuşmalarda ortaya koymaktaydı. Mao'da olduğu gibi, çağdaş bütün devrim liderleri de, kültür ve sanat meselelerini devrim bütünü içerisinde ele almakta ve de tavırlarını kesinlikle ortaya koymaktadırlar. Özellikle burjuva kültürü karşısında takınması gereken tavır, proleter kültürünün oturması gereken temeller ve kitlenin eğitimi konusunda ülke koşullarını ön planda tutarak sürekli bir ilişkiyi esas almışlardır. Bu sürekli ilişki ayrıca, kültür ve edebiyatın resmi buyruklarla, toptan reddetmelerle sentetik bir şekilde üretilecek bir şey olmadığı görüşünde de belli birleşimlere varılmasını sağlamıştır.

Lenin, kültür-sanat üzerine yaptığı konuşmalarda, neleri yıkmak, nelerden yararlanmak gerektiği konularında devamlı bir açıklık getirmiştir. Tabii bunu yaparken ve tavır alırken de ülkenin subjektif koşullarını hiçbir zaman gözden uzak tutmamıştır. Bu nedenden, 1908 yılında Otvost'lere karşı kesin tavır alırken, onlar arasında yer alan Maksim Gorki'nin yanlışlardan kurtulması yönünde devamlı olarak belli bir esneklik içerisinde eleştiri yöneltmiştir. Lenin, 1919 yılında yaptığı bir konuşmada «... sadece kapitalizmi ezmek yeterli değildir. Kapitalizmin ardında bıraktığı kültürün tümünü özümlememiz gerekir... İste bu dü-

zeyde karyımıza çıkan görev budur. Bu görevin kendine özgü çözümleri vardır. Tıpkı kapitalizmin bir bütün olarak özünde taşıdığı çözümler gibi...» diyerek eski kültürlerden yararlanma konusunda görüşünü belirtmiştir. 1920 yılında yaptığı bir konuşmada ise bu konuya daha geniş bir açıklık getirerek şöyle demiştir:

«... kişi, insanlığın biriktirdiği bilgi hazinesini hazmetmeden de sosyalist olabilir, dersiniz, çok büyük bir hataya düşmüş olursunuz. Sosyalizme yol açan bilgilerin tümünü ele almadan sosyalist sloganların ve sosyalist bilimin sonuçlarını öğrenmeyi yeterli bulmak hatalı olur. Marksizm, sosyalizmin insan bilgisinin tümünden ortaya çıktığını gösteren bir örnektir... Marx'ın öğretilerinin neden en devrimci sınıfın milyonlarca on milyonlarca insanın akıllarını ve yüreklerini kazandığını soracak olursanız,

bir tek cevap alırsınız: Marx eserlerini, kapitalizm döneminde elde edilen insan bilgisinin temellerine dayandırmıştır. İnsan toplumunun gelişmesini etkileyen yasaları araştırdı ve ardından kapitalizmin kaçınılmaz şekilde sosyalizme dönüşeceğini anladı. En önemli yanı ise, bu görüşünü, kapitalist toplumu en doğru, ayrıntılı ve derin bir şekilde araştırarak, kendinden önceki bilimin yarattığı herşeyi iyice hazmederek tanıtladı. Söz gelimi proleter kültürden söz ettiğimiz zaman, bunu aklımızdan çıkarmamalıyız. İnsanlığın bütün gelişmelerinin yarattığı kültürün değişmesini bildiğimiz takdirde proleter kültürü yaratacak duruma gelebiliriz. Proleter kültür ne havadan kapma bir şeydir, ne de kendine kültür uzmanları süsü verenler tarafından yaratılmıştır. Bütün bunlar saçmalaktır. Proleter kültür, insanlığın, kap-

talist, bürokrat, toprak ağalarından oluşan toplumun boyunduruğu altında biriktirdiği bilgi hazinesinin mantıksal gelişimi olmak durumundadır.»

Eski kültürden yararlanma konusundaki görüşleriyle Mao, Lenin'e çok yakın açıklamalar getirmektedir. Bu konuda açıklama yaparken kalmadığı nokta ise, Marx'ın genel geçer kural olan «İnsanlığın hayatını yeni baştan kurmak için eski Yunan kültürünün bile, zaferden zaferine koşan sosyalizm için ne büyük bir değer olduğunu anlamayanlar budaladır.» görüşüdür. Yalnız bu noktada, emperyalizmin uyutma politikası karşısında da uyanık olmak gerekliliğini ortaya koyarak takınılması gereken tavır şöyle açıklamaktadır: «Eski kültürün gelişme olusunu aydınlatmak ve halkçı özünü benimsemek, yeni millî kültürün gelişmesi, millî

duygunun kuvvetlenmesi için zorunlu bir şarttır. Bununla beraber; yabancı memleketlerden gelen her şey, gıdaların geçtiği işlemlerden geçmelidir. Yani gıdalar tükürükle, mide ve bağırsak usareleriyle, ağızda çiğnenip hamur haline gelip, nasıl sindirilen kısım ve atılan kısım diye ikiye ayrılıyorsa, dışardan gelen kültür de buna benzer bir işlemden geçirilmelidir. Yoksa dışardan gelen kültürün neyin nesil olduğuna bakmadan bir dikişte yutmaya veya sindirmeğe kalkmamalıyız.»

Bu görüş, özellikle bizim gibi emperyalizmin bütünüyle kol saldıgı ülkelerde hiç gözden uzak tutulmaması gereken bir gerçek olarak ele alınmalıdır. Emperyalizmin kültür alanında da yozlaştırıcı değerlerle ulusal değerleri yoketme politikasına

YAYINEVİ YÖNETİCİLERİ KONUŞUYOR

Türkiye'de devrimci teorinin öğrenilmesinde ve yayılmasında en büyük rolü oynayan kurumlar, hiç şüphesiz, devrimci yayineverileridir. Bazıları tamamen sosyalist teori üzerine, bazıları da aynı konuda zaman zaman yayın yapan bu yayineveriler, sosyalist okurlar tarafından sadece isim olarak tanınmakta, yöneticileri, yayın politikaları ve karşı karşıya bulundukları sorunlar pek bilinmemektedir. Hazırladığımız bu yazı dizisinde, bundan böyle, her hafta iki devrimci yayinevini okurlarımıza tanıatacağız. Alfabetik sıraya göre bu hafta ilk olarak Ağaoglu ve Ataç yayıncıları yöneticileri Mustafa Kemal Ağaoglu ve Şükran Kurdakul ile yaptığımız konuşmaları sunuyoruz.

AĞAOĞLU YAYINEVİ

Ağaoglu Yayinevi'nin yönetmeni Mustafa Kemal Ağaoglu, 31 yaşında. 1962 yılından beri yayın yapıyor. Yayinevinin politikasını şöyle açıkladı:

— Tüm dünyayı ve ülkemizi etkileyen yirminci yüzyılın en mühim olayı sosyalist akımın bugüne varmasını incelemek... Düşünce olarak da, Türkiye'nin politik ve ekonomik sorunlarına arka dönersek değil, inceleyerek çözümler bulunacağına inanıyoruz.

● Bu politikanızı, yayımlarınız arasında kuracağınız bağ ile somutlaştırıyor musunuz?

— Sosyalist düşüncenin ortaya çıkışından Rus İhtilali'ne kadar olan kısmı «Lenin Petrograd'ta» adlı kitabımızla, Michelet'den alarak ihtilale kadar getirdik. Bununla sosyalist akımın düşünce ve politik yapısını inceledik. İki ciltlik «Marksistler» adlı kitabımızla belirlenmiş sosyalistlerin fikirlerini ve eylemlerini tanıtmaya çalıştık. «Paris Komünü» ile, sosyalist yönetimin gereği olan yönetimin halkın eline geçmesi ve halkın üretim araçlarını denetlemesinin dünyadaki ilk deneyini okuyucuya sunduk. «Püşkin Üzerine Konuşma» ile de, Rusya'da ihtilal öncesi aydın-halk ilişkilerini kısa, fakat özlu bir biçimde sunduk.

Sonra sosyalist yöntemin ilk defa uygulama alanına geçişi olan 1917 Ekim'ini «Dünyayı Sarsan On Gün» ile ele aldık. «Kerensky ve Rus İhtilali» ile ekim ihtilalinin burjuva görüşle ortaya konuşunu belirledik. İki ciltlik «Stalin» ve daha sonra «Troçki» ile ihtilalin iki başta gelen kişisini ve devrimi yapan partinin iç çekişmelerinin yanında başarılarını inceledik. Dört ciltlik «Ve Durgun Akarlı Don» romanını yayımlayarak ihtilal sırasında ve ihtilal sonrasında Rusya'da yeni rejim ile halk arasındaki ilişkileri ortaya koyduk. «Bıtmeyen Kavga», «Umutsuz», «Cumartesi Gecesi, Pazar Sabahı» ve «Sosyalizm ve İktidar» gibi kitaplarla da sosyalist akımın Rusya dışındaki gelişimini inceledik.

● Yayınlarınız arasında üç ciltte büyük bir hacmi olan Nazi İmparatorluğu'nun yeri nedir?

— Sosyalizmin karşıtı bir düzen olan faşizmi tanıtmak...

● Yayınlanmakta olduğunuz Millî Mücadele Dergisi hakkında bir açıklama yapar mısınız?

— «Millî Mücadele», ulusal kurtuluş savaşının bir anlamda günümüze yansımalarıdır. Türkiye gibi geri bırakılmış bir ülkede, özellikle anti-emperyalist cephenin kurulması gereğine inanıyoruz. Türkiye ulusal kurtuluş savaşı ise, anti-emperyalist mücadelenin ilkelerindendir. Bu mücadelenin başarı ve başarısızlık nedenlerini incelemekte, bürokratik yönetici - halk - ordu ilişkilerini yeni bir açı ve yorumla gözden geçirmekte elbette büyük yarar vardır.

ATAÇ YAYINEVİ

2. Dünya Savaşı sonrasında ve genç yaşta toplumcu mücadeleye katılan ve bunun çilesini çeken Şükran Kurdakul, kitap yayımına 1958'de bir hikaye kitabı yayımlayarak başlamış. «Yayinevi'nin amacı, o yılın Türk Dil Kurumu ödülü kazanan bu hikaye kitabının yayımından sonraki koşullar doğrultusunda belirlendi» diyen Kurdakul, bu doğrultuyu yönlendiren yayınlarını şöyle açıkladı:

— Asıl benimsediklerim, 1960'dan sonra yayımladığım kitaplar arasında; kimi birkaç kez basılmış, kimisi üzerine 20—25 övgü yazılı yazıldığı halde (Haydari Kampı) 6—7 yıldır bitmemiş kitaplarla Eylem ve Ataç dergileri. Temel kitap, sanırım, Oskar Lange'nin Ekonomik Politik'idir. Ve çevrilmesine, Muvaffak Şeref'in Eylem'de yayımladığı bir yazı vesile olmuştur. Özellikle son bölümü olan «Ekonomik Politik'te Akımların» ekonomi biliminde uzmanlaşmamış okurun da büyük yararına olduğunu sanırım.

● Kesinlikle izlenmesi gereken kitaplarınız?

— Değişik eğilimlerdeki okurun (edebiyat ve bilim kitapları açısından demek istiyorum) gereksinimlerini karşılayacağını sandığım küçük-büyük yüzü aşkın eser var. Ne diyebiliriz? Ama örneğin Haydari Kampı'nın, 1963'ten sonra yetişen gençler tarafından bilinmesini gerekli gördüğümü söyleyebilirim.

● Yayıncıların karşılaştıkları zorluklar ve kitap seçiminde yayıncılar arasında alan bölüşümü konularında ne düşünüyorsunuz?

— Birkaç sermaye sahibi dışında, yayıncıların tümü, bu işi daha çok ülkeleri adına benimsemiş arkadaşlar. Durabilmek için kaçınılmaz bir yarış içindeler. Birinin varlığı, ister istemez ötekini yokluğu ile güçlenecek. Azaldıkça, kitap seçmede, hazırlamada, yayınlamada (ve satmada...) kâlanların rahatlık kazanacakları düşünülebilir. Kitap seçerken bir alan bölüşümüne gitmeleri, kendileri için daha rahat çalışma olanakları sağlanabilir.

● Bilimsel yayınların çevirileri konusunda görüşünüz nedir?

— Bilimsel yayınların hazırlanmasında aceleciliğin iyi sonuçlar vermediğini gösteren örnekler az değil. Kitapları, ötekilerden daha çabuk «piyasaya sürmek» amacı, düşünülük hafini alırsa, kitabı çıkarmaktaki asıl düşünsel amaca gölge düşürülmesi kaçınılmaz olur. Bu bakımdan, sosyalist öğretinin temel kitaplarını -bunda yeniden belli bir sıra bile gözetilebilir- konularda uzmanlaşmış çeviricilere -belki kurullara- yaptırmak, bu gibi olumsuzlukları önleyebilir.

Bu soruşturmadan yararlanarak, Gün Yayinevi'ni kuran ve yığıtçe atılmaları ölümü hiçe sayan arkadaşım Mehmet Ali Ermiş'i saygı ile anırım.

3 büyük roman
MALAPARTE
KAPUTT
15 TL.
Ignazio Silone
FONTAMARA
7,5 TL.
TURGENYEV
HAM TOPRAK
12,5 TL.
TOPLUM YAYINEVİ
P.K. 178 - ANKARA

OSMANLILARIN YARI - SÖMÜRGE OLUŞU

Tevfik Çavdar

Türkiye halkı ile aydını arasındaki kültürel ikilemden yararlanan kapitalist ülkelerin Osmanlı İmparatorluğu'nu kültür ve ekonomi yönünden nasıl paylaştıkları, Osmanlı ülkesinin nasıl yarı sömürge haline geldiği, değerli incelemeci TEVFIK ÇAVDAR'ın yabancı kaynaklardan, özellikle İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın kitaplığından ve British Museum'un kaynaklarından yararlanarak yaptığı bu araştırmada belgelerle ortaya konulmaktadır. Ülkenin yarı-sömürge biçimine dönüşme süreci içerisinde aydınların gösterdikleri direncin neden yetersiz kaldığı, toplumun ve ekonominin yapısını bilmeden batının üst yapı kurumlarına bir kurtarıcı gibi sarılmanın niçin Türkiye'nin sorunlarını çözümüyle açık bir dille ve akıcı bir üslupla anlatılmıştır. Lüks krome dört renkli ofset kapak içinde 176 sayfa 7.5 Lira'dır.

ANT'ın Öteki Kitapları

- LİDERLER DİYOR Kİ, Abdi İpekçi, 10 Lira.
- PENTAGONİZM, Juan Bosch, 5 Lira
- GERİ BIRAKTIRILMIŞ TÜRKİYE, Dr. Sedat Özöl 5 Lira
- HİLAFET VE ÜMMETÇİLİK SORUNU, Mehmet Emin Bozarslan, 12,5 Lira
- OSMANLI TOPLUM YAPISI, Dr. Muzaffer Sencer, 10 Lira.
- ZAPATA, Robert P. Millon, 5 Lira
- MAVİ GÖZLÜ DEV (Nazım Hikmet ve sanatı) Zekeriya Sertel, 10 Lira.
- DİNLE YANKEE, Wright Mills, 10 Lira.
- TÜRKİYE'DE İLERİCİ AKIMLAR Y Sertel, 15 Lira.
- ÇİZGİLİ DÜNYA Ferruh Doğan, 5 Lira.
- İNCE MEMED I (9. Baskı) Yaşar Kemal 15 Lira.
- İNCE MEMED II (2. Baskı) 15 Lira
- MİLLİ KURTULUŞ CEPHESİ Douglas Bravo, 5 Lira
- DÜZENİN YABANCILAŞMASI İdris Küçükömer, 7,5 Lira.
- ANARŞİZM, Duclos — Cohn Bendit 7,5 Lira
- ROMAN GİBİ Sabiha Sertel, 15 Lira
- SİYAH İKTİDAR Stokely Carmichael 7,5 Lira.
- YAŞANTIM Yevtuçenko, 5 Lira.
- NAZİM HİKMETİN POLEMİKLERİ Kemal Sülker, 7,5 Lira.
- SABAHATTİN ALİ DOSYASI Kemal Sülker, 7,5 Lira
- GERİLLA NEDİR Alberto Bayo, 5 Lira.
- SAVAŞ ANILARI (2. Baskı) Che Guevara, 10 Lira
- ÜÇ ANADOLU EFSANESİ Yaşar Kemal, 10 Lira
- ORTADİREK Yaşar Kemal, 15 Lira.
- YER DEMİR GÖK BAKIR (3. Baskı). Yaşar Kemal, 15 Lira.
- OLMEZ OTU (2. Baskı) Yaşar Kemal, 15 Lira.
- MARKSİZMİN TEMEL KİTABI (Toplatıldı) Emile Burns, 5 Lira.
- GERİLLA GÜNLÜĞÜ (Toplatıldı) Che Guevara 10 Lira

Genel Dağıtım. ANT YAYINLARI P.K. 701 — İstanbul
İstanbul Dağıtım. GE-DA
Ankara Dağıtım. Aydın Kitabevi
Ege Dağıtım. DATİC

yeni kaleler elde etmek isteyeceğini bilerek hareket etmeliyiz.

Çağımızın genç devrimcileri de kültür ve sanat alanında güçlü bir savaş verdiler

Çağımızın genç devrimcileri Che ve Fidel de, çakışan özelliklerle, kültür-sanat ve devrim ilişkilerini ele almışlardır. Devrim içinde ortak militanlıklarını, önce Jose Martí'yi ulusal değeriyle özümleyerek kuran devrimciler, daha sonra aynı çağışmayla Engels - Marx ve Lenin'in öğretilerini özümleyerek pekiştirmişlerdir. Bunu yaparken de yoz burjuva değerlerinin savunucuları karşısında ortak bir cephe kurmuşlardır. Bu konudaki çalışmalarını, «ileri düzeni kurabilmek için insanı da ekonomik temelle beraber değiştirmek» yönünde geliştirmişlerdir. Özellikle halkın değerlerinden yararlanıp onları geliştirme yönünde çalışmak gerektiğini ortaya koyarlarken, karşılıklı bir diyalogla görüşlerini bütünleştirmişlerdir.

Che Guevara teori-pratik ilişkilerinin bir bütün içerisinde ele alınması konusunda görüşlerini şöyle ortaya koymuştur:

«Kuramsal temellerden kalkarak somut başarılar elde ettiğimiz ve tersine, somut araştırmalarımızdan genel nitelikteki kuramsal sonuçlar çıkarığımız ölçüdedir ki, marksizm-leninizm'e ve insanlık davasına önemli katkıda bulunacağız.»

Fidel, bir anlamda ülkenin diyalektikliğini yakalamak anlamına gelen bu görüşü açarken, «Devrimin temel ilkelerinden birisi, sanat-kültür hazinemizin gerçekten halkımıza ait olabilmesi için sanat ve kültürü geliştirmek olduğundan, devrim bu alandaki gelişmeye yardımcı olmalıdır. Devrim halkın bütün maddi ihtiyaçlarını karşılamak için bütün koşulların ve güçlerin gelişmesini amaç bildiği gibi, halkın kültürel ihtiyaçlarını karşılayacak koşulları da hazırlamak görevini de yüklenmelidir.» demektedir. Che ise bu konunun ele alınmasında yapılması gerekenleri sıralayarak, «Bir an önce eksikliğini gidermemiz gereken birşey varsa, o da, sanatta yeni ve özgür araştırmalara fırsat verecek ve devlet desteğinin bol keseden bulunduğu kırsal topraklarda kolayca üreyivercek ayrık otların temizleyecek bir

ideolojik-kültür mekanizmasıdır.» sonucuna varıyor.

Çağdaş devrimcilerin devrim öncesi ve devrim süreci içinde kültür-sanat mesleğindeki en büyük yaklaşımları, görüldüğü gibi, bu konularla yakından ilgilenmeleri ve sürekli izlemeleridir. Bu davranış objektif bir birlik doğurmakta, özellikle eski kültür ve sanat değerlerine karşı tepkilerinde belli birleşimlere varmalarına sebep olmaktadır. Üstelik, devrim liderlerinin kültür ve sanat alanındaki dinamik tutumları, ülkelerinin subjektif özellikleri açısından sürekli yönlendirici, doğru çözüme ulaştırıcı bir tavır içerisinde hareket etmelerine sebep olmaktadır. Lenin'in Gorki olayındaki tutumu, Fidel'in «batı burjuva ülkücülerini-bölücüler» karşısındaki tutumu ve Mao'nun kültür ihtilalindeki davranış çeşitli subjektif şartları, objektif olgu bütününde doğru değerlendirmelerinin (yönlendirmelerinin) örnekleridir.

Bu objektif olgu bütününü esas alarak, subjektif koşulları değerlendirme ve yönlendirme, kültür ve de sanat adına günümüz Türkiye'sinde

yapılması gerekenin ne olduğunu bize anlatmak için yeterlidir. Buna göre yapılması gerekenlerden biri, bütün yozlaştırıcı emperyalist değerlere karşı çıkmak ve sahte değerlere karşı savaş açmaktır. (Bunu kültür değerlerini yozlaştıran resimli romanlardan, dolmuş plaklarından, akademi öğretimindeki taklitçiliğe kadar geniş bir alan içerisinde ele almalıyız) Ayrıca bu yoz değerlerin ve yozlaştırılmak istenenlerin karşısına ulusal değerlerimizden neleri koyacağımızı ve yaratacağımızı bilmeli, bu çalışmayı yapanlara arka çıkmalıyız.

Doğal olarak bunu başarmak, ekonomik temelli devrimin başarılmaması kavgası içerisinde ele alınmalıdır. Ve devrim süreci içerisinde sanatçıların doğrular açısından belli birleşimlerle tek bir safta toplanmaları gerekmektedir.

Daha önceki dönemde, belli bir süreklilik içinde olmasa dahi, bu görüşü sürdürmüş olan ANT, bundan böyle bu konuda daha sürekli ve tutarlı bir yayını sağlamaya çalışacaktır.

HÜRREM ARMAN'ın PİRAMİDİN TABANI Köy Enstitüleri ve Tonguç

İSTANBUL VE TAŞRA DAĞITIMI: TEKİN TÖMEVİ, ANKARA CAD. SAĞDET İS HANLI, İSTANBUL, TEL. 270809
ANKARA DAĞITIMI: AYDIN KİTAPÇI, KOCACIYOLU PASA, ANKARA
SAHİS SÖNÜŞLERİ: HÜRREM ARMAN P.K. 126 ULUS ANKARA TEL. 131357 VE 104450 20 TL

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır. Eski ve program hazırlanır. Objektif tavsiyelerde bulunulur. Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

3 önemli kitap

Ho Si Minh

Milli Kurtuluş Savaşımız

10 TL

ALİ FAİK CİHAN SOSYALİST TÜRKİYE

10 TL

V.I. LENİN MEKTUPLAR

10 TL

TOPLUM YAYINEVİ

P.K. 126 - ANKARA

Türkiye Solu'na Çıkaryol Önerisi

Yeni yıla giretken Bâbiâli basınında çeşit çeşit yazılar yazılmış, tahminler yapılmış, değerlendirmelerde bulunulmuş, üst perdeden ahkâm kesilmiştir.

Bu yazılardan en gerçekçi ve soldaki kavram kargaşalığı ve çekimeler karşısında en yol gösterici olan, Milliyet Gazetesi'nde Refik Erduran'ın yazdığı fıkra olmuştur.

Refik Erduran'ın «Ne Yapmalı?» başlıklı fikrasını okurlarımıza sunuyoruz:

Yıl sonları bazı kışlar eski yıldaki kavramların bir muhasebesini yapar ve yeni yıl için birtakım kararlara varırlar.

Kararlara ya uyulur, ya uyulmaz. Ama uyulmaya da öyle bir muhasebenin genel durumu ışık uyma laydışı vardır.

Şimdi yalnız bir yıl dönümünde değil, altmışların onunda ve yetmişlerin eşiğindedir. Ayrıca Türkiye'nin politik kaderi de yeni bir yıl kavşağına hızla yaklaşmakta görünmüyor. Yani Türk aydınlarının «Ne yapmalıyız, ne yapmamalıyız?» diye içice düşünmelerinin tamı aradı.

Son haftalarda en aktüel konu olarak parlamento rejimin yurdunuzda gerçeklik derecesi üstünde durulmakta. Pek bir çetrefilliliği bulunmayan bu mesele çerçevesinde bazı laf okadar uzatılıyor, ileri sürülmemiş tezlerin sanki sürülmüş gibi çürütülmesi için öyle dolambaçlı lâkırda dehlizlerine sapılıyor ki, âkallara karışmaması mümkün.

Biz görüşümüzü bu kere daha ve en açık biçimde özetleyelim.

Türkiye'de Batı demokrasilerine ancak şekil bakımından benzeyen bir rejimin sayısız ırsiik, gerçek ve haksızlığı maskelemekte olduğu doğrudur. Bu devletlerin ancak köklü devrimlerle giderilebileceği, bugünkü parlamento muzun o devrimleri gerçekleştiremeyeceği, çekişme sonucunun ertege anıflar arası güç dengesine bağlı kalacağı da doğrudur.

Ne var ki, aynı derecede doğru olan bir başka nokta da Türkiye'de altta kalmış sınıfların henüz o dengede ağır basacak güç ve bilinci erismekten epeyce uzakta bulunduklarıdır.

Aydınlar devrimlerin ancak direksiyonu olabilirler, motorü değil. Onların görevi kitleler gerekli bilince erişip de devrim yolunu sormağa başladıklarında doğru yönü göstermeğe hazırlanmalarıdır.

Bugün Türkiye'de kitleler o noktadan ne kadar uzaksa, aydınlar da kendi hazırlık görevlerini yerine getirmiş olmaktan okadar uzaktırlar. Gerekli araştırmaların pek azı yapılabilmiş, temel teoriler ve metodlarda anlayış

birliğine varmış gruplar belirlenmemiş, en bası güvenlik kurallarına uygun örgütlenmeler bile gerçekleştirilmemiştir.

Bu durumla Türk Solunun birkaç saat içinde perişan edilebileceği üddia boş bir korkutmaya sayılmaz.

Mesele, gerek kitlelerin kendi dâvalarına sahip çıkacak bilince erişen, gerek aydınların onlara doğru yolu gösterecek hazırlıkları gerçekleştirebilmeleri için hangi partilerin en uygun ve nispeten emniyetli olduğuudur.

Sağladığı biçimsel özgürlükler ve formaliteye bağlılık partileriyle parlamento rejimin yararı burada görülüyor işte.

Sınıflararası denge bugünkü durumdayken parlamento rejime paydos denilirse onun yerini devrim olgunlaşmasına daha uygun partilerin al-

ci-polis çatışmasında...

en işçinin eşi
yıla dul
etim girdi

Demirel'in yüzük taktığı
nişanda bir gecede
100 bin lira harcandı

Türkiye'den insan manzaraları!

cağını ummak ve bu mucizeyi acı cuntalardan beklemek. Yımsırıklığı ei yardımıyla gerdek hazırlığı derecesine vardırılmaktadır.

Bu görüşe karşı:

— Yani ne yapalım, lafızın tehlikesinden korkup statükoya boyun mu eğelim, meydanı Demirel'e bırakarak el bağlayıp oturalım mı? «onlarıyla çıkmamın da anlamı yoktur.

Böyle sorular devrimciler için muskin-akle münaşebetsizlik dışında yol bulamadığı gibi bir manca yansıtır ki onun da öyle olmadık devrimler tarihinden bellidir.

En nihayet, bu türlü tartışmalara Lenin'in de adının karışması...

Peki: Onun karşılaştığı şartlarla Türkiye'nin bugünkü şartları arasında büyük farklar bulunduğu gerçeğini de bir kenara bırakıp Lenin'i tartışmaya aydınlık getirecek bir örnek sayalım. Sırf tarihteki devrimcilerin en bilinçlisi ve en keskinidir diye...

Düşünelim:

Ülkesinde kitlelerin devrimlere yanaşmadığını gördüğü zamanlarda ne yapmıştır Lenin? Statükoya boyun eğerek el bağlayıp oturmuş mudur? Yoksa düz duvara tımanmak istercesine şartları zorlayarak «İlle de şimdi birşey olsun» diye iyi niyetli asker gruplarından medet mi ummuştur?

Ne birini yapmıştır, ne ötekini.

Bir yandan bütün güvenlik kurallarına elinden geldiği kadar uyarak devrimcileri örgütlemeye çalışırken bir yandan da kütüphanelere kapanmış, görüşlerini herkesin kolayca anlayacağı biçimde berraklaştırmış (söz gelimi «Ne yapmalı?» diye bir kitapçık yazmış), çevresindekilerle tartışa tartışa arkadaşlarını o görüşler çerçevesinde birleştirmiş, kısacası kendi üstüne düzen hazırlıkları gerçekleştirmiştir.

Şimdi bırakalım Lenin'i de, kendi durumumuza bakalım.

Beş cunta ihtilale hazırlanıyor!

Şu anda henüz kuvveden (ille çıkmayan en az beş ayrı ihtilal hazırlığı olduğuna kalıbını basarım. Bunların hepsi de ya komünist, yada devrimci ideolojilerin hizmetindedir. Kan kokan bildiriler nesrediliyor ihtilal edebiyatı yapıyor, üniversite ve yüksek okullar cep hane ve silah deposu haline geliyor, komünist militanlar gerilla ve bozgunculuk kursları tertipliyor, silahlar atılıyor. Sonra bunlara «ihtilal fobisi» adı veriliyor.

Hayır! İhtilal fobisi değil, ihtilal hazırlığı var. Komünistler ve kâfiyeler birleşerek ihtilal yapmak ve müslümanlara dünyayı zıندان etmek istiyorlar.

Silah, barut, tüfek, tabanca, mermi mi? Bunlar bizde de var. Biz de bu lisanla konuşmasını biliriz. MEHMET ŞEVKET EYGI (Bugün — 30.12.1969)

Bizim aydınlarımız ne yapmalı? Örgütlenme konusu gazete köşelerinin çerçevesinin de, yetkisinin de dışındadır. Ama öteki hazırlıklar kamus öyle değil.

Aydınlarımız parlamento rejimin bütün imkânlarından —gazete köşelerinde özgürce yazılar yazma fırsatı dahil— yararlanarak Türkiye için çıkar yollar aramalı, bulduklarını birbirlerine ve halka anlatmalı.

Değişik yönlü gruplar daha da belirlenmeli. Bunların önderleri ortaya çıkıp tekliflerini keskin ve pratik çizgilerle ileri sürmeli, söz gelimi «Ne yapmalı?» başlıklı kitapçıklar yazmalı...

Bu en sağlam değil, tek sağlam yoldur.

Bâbiâli Basınından Seçmeler

TEKİN ERER (Son Havadis — 29.12.1969) — Sayın cumhurbaşkanımız belki farkına varmadan iyi niyetle Senato'ya üye yaptığı demokratik rejim düşmanı aşırı sol serserilerini farketmediği anda, bunları Senato'dan kovmalıdır.

İSMET ORHAN TERZİ (Sabah — 29.12.1969) — 6. Filo'ya neden düşmüştür? O filonun temsilcisinin bizim dostumuz olduğu düşmanımızın da düşmanı olduğu için düşmüştür.

CHAD BABAN (Cumhuriyet — 29.12.1969) — Öyle zannediyorum ki, hiçbir milletin tarihinde hiçbir hükümet bu kadar açık, bu kadar sarıh, bu kadar belli bir kazığı bu kadar alenen yemek için karşındakilere bu kadar kur yapmış değildir.

FALİH RIFKI ATAY (Dünya — 30.12.1969) — Sağ ve solu aynı sertlikte yermeyen hiçbir yazma, hiçbir sözün, hiçbir muhtarının ciddi bir değeri olamaz.

BUGÜN GAZETESİ (30.12.1969) — Grup konuşmasında afaki sualler tarzında bir laf eden sayın başbakan, lisan öğrenmeğe ve astını bilmediği tabirleri kullanmamağa davet ederiz.

BABİLİDE SABAH (30.12.1969) — Devlet hizmetlerinin ifasında vazife almış kimselerin

sokağa dökülmeleri, telefisi imkansız milli felaketlere yol açar. Bugün memleketimiz böyle bir milli felaketin eşiğine getirilmiş bulunmaktadır.

NİZAMETTİN NAZİF (Y. İstanbul — 31.12.1969) — Çizmenin konunu pek geçmişlerdir. Haddinden aşırı bir hurs ve huş sıçrayışı ile aslaa müsamaha edilemeyecek bir tarzda ve derecede şuur gemilerini azya almak hatasına tutulmuşlardır. Teessüs ederim demek pek yumuşak kalsa gerek. Kelime bulmalı kelime.

MEHMET ŞEVKET EYGI (Bugün — 31.12.1969) — Kızıl ve Beyaz kâfirlerin mücadelesi biz müslümanlara yüz yıldır beklediğimiz büyük fırsatı verecektir. Yüce rabbimize dua edelim. İlahi farmason kâfirlerle bolşevik kâfirleri birbirine musallat kıl. Azgınları çarpıştırma çarpıştırma helâk eyle.

ORHAN SEYFİ ORHON (Son Havadis — 31.12.1969) — Türk polisi gerçekten fedakâr, kahraman bir polistir. Bazı gazetelerdeki solcuların fıkralarında «Kahraman polis» yerine, «katil polis» diye yazılar çıkıyor. Hangi partiden olursak olalım. Bizim için bu çok ayıp.